POMPONIVS MELA COSMOGRAPHVS DE SITV ORBIS HERMOLAI BARBARI FIDELITER EMENDATVS.

¶Hermólai Barbari in Pomponium Melam ad Alexandrum Sextum pontificem maximum.

PRAEFATIO.

Ccum Pomponii Melæ conterranei tui Princeps maximæ libellum aureum:cuius lectio:ut noſti: ad hunc diem uſq; adeo mendoſa ferebatur: ut nec agnoſcere auctorem ſuum poſſet: nec agnoſci. Trecenta in eo quæ manabant ulcera uel cicatrice:uel ſplenio conteximus. Illud omnino pauciſſimis demptis aſſecuti: ut ſe maieſtati tuæ non barbara & hiſpanienſi facie: ſed latina & hiſpana repræſentare poſſit.Hoc ipſum in Seneca:& Quintiliano: & columella præſtitimus quidem locis aliquot per tranſitum & inter cæteros. Verum de iis quoq; plura mihi differendum foret ſecretius operæ dicato: ne inter hanc quaſi turbam emendationum: luculentiſſima tuorum: ita dicam municipum atq; ciuium monumenta negligentius haberi uiderentur. Sed auocant nos maiora quædam ſtudia: urgemuſq; noſtrum illud uetus omnes Ariſtotelis libros in latinum uertendi exponendiq; propoſitum. Quod ſi ad exitum perduxero: nam bona eius pars iam pridem peracta eſt: non dubito futurum qui de reliquo in litteris labore gratia mihi fiat. Nam Dioſcorides cum noſtro corollario propediem exiturus eſt. Vale.

¶POMPONII MELAE COSMOGRAPHI DE SITV ORBIS LIBER PRIMVS. PROHEMIVM.

RBIS SITVM DICERE AGGREDIOR impeditum opus & facundiæ minime capax. Cōſtat enim fere gentiū locorūq; noībus: & eorū perplexo ſatis ordine: quē perſequi longa eſt magis q̄ benigna materia. Verū aſpici tamen cognoſciq; digniſſimū: & quod ſi nō ope ingenii orantis: at ipſa ſui contēplatione prætiū operæ attendentium abſoluat. Dicam aūt alias plura & exactius. Nūc aūt ut quæq; erūt clariſſima & ſtrictim: ac primo qdē quæ ſit forma totius quæ maxīæ partes: quo ſingulæ modo ſint: utq; habitentur: expediam. Deinde rurſus oras oīum & littora ut intra extraq; ſunt: atq; ut ea ſubit ac circūluit pelagus: additis quæ in natura regionum incolarumq; memoranda ſūt. Id quo facili⁹ ſciri poſſit atq; accipi: paulo altius ſūma repetet.

¶Mundi in quatuor partes diuiſio. Cap. I.

Mne igitur hoc quicq̄d eſt: cui mūdi cœliq; nomen indidimus: unū id eſt: & uno ambitu ſe cūctaq; amplectitur: partibus differt. Vnde ſol oritur: oriēs nuncupat: aut ortus: quo demergitur: occidēs uel occaſus: qua decurrit: meridies. Ab aduerſa pte: ſeptētrio. Huic medio terra ſublimis cingitur undiq; mari: eadē in duo latera: quæ hemiſphæria noīant: ab oriēte diuiſa ad occaſum zonis quinq; diſtinguitur. mediam æſtus īfeſtat: frigus ultimas. Reliquæ habitabiles paria agunt anni tēpora: uerū nō pariter. Antichthones alterā: nos alteram incolimus. Illius ſitus ob ardorem intercedentis plagæ incognitus: huius dicendus eſt. Hæc ergo ab ortu porrecta ad occaſum: & quia ſic iacet aliquanto q̄ ubi latiſſima eſt: longior ambitur oīs oceano: quattuorq; ex eo maria recipit. Vnum ab ſeptentriōe: a meridie duo quartū ab occaſu. Suis locis illa referent. Hoc primum anguſtū nec amplius decē milib⁹ paſſuū patēs terras aperit atq; intrat. Tum lōge lateq; diffuſum abigit uaſte cædentia littora: iiſdēq; ex diuerſo prope coeuntibus adeo in arctū agitur: ut minus mille paſſibus pateat. Inde ſe rurſus: ſed modice admodum laxat: rurſuſq; etiam quam fuit: arctius exit in ſpatiū. Quo cū eſt acceptū ingens iterū & magno & paludi cæterum exiguo ore coniungitur. Id omne qua uenit: quaque diſpergitur: uno uocabulo noſtrum mare dicit. Anguſtias

introitūq;uenīētis.nos fretum:græci porthmō appellāt.Qua diffūdit alia aliis locis cognomīa acceptat. Vbi primū ſeco arctat: helleſpōtus uocatur: Propōtis ubi expādit.Vbi iterum preſſit: thracius boſphorus.Vbi iteꝝ effundit:pōtus.Euxinus.Qua paludi cōmittiť:cimerius boſphorus.palus ipſa mæotis.Hoc mari & duobus iclytis amnibꝰ.Tanai & Nilo:in tres ptes uniuerſū diuidiť. Tanais a ſeptētrione ad meridiē uergēs in mediā fere mæotidā defluit & ex diuerſo Nilus in pelagus. Quod terraꝝ iacet a freto ad ea flumina ab altero latere: Africā uocamus:ab altero Europē:ad Nilū africā:ad Tanai Europem. Vltra quicquid eſt Aſia eſt.Tribus hāc e partibus tangit oceanus ita noībus ut locis differens: Eous ab oriente.a meridie indicus.a ſeptētrione ſcythicus.Ipſa ingenti ac ppetua frōte uerſa ad oriētem tantū ibi ſe in latitudinē effundit:quantū Europæ & africa.& qđ inter ambas pelagus ī miſſum eſt. Inde cum aliquatenus ſolida proceſſit ex illo oceano quē indicū diximus arabicū mare & perſicū: ex ſcythico caſpiū recipit: & ideo qua recipit anguſtior. Rurſus expāditur & fit tam lata quā fuerat.Deinde cū iam in ſuum finē aliarūq; terraꝝ confinia deuenit: media noſtris æquoribus excipiť: reliqua altero cornu pgit ad Nilū: altero ad Tanain.Ora eius cū alueo Nili amnis.ripis deſcendit in pelagus: & diu ſicut illud incedit.Ita ſua littora porrigit.Deinde fit uenīēti obuiam:& primū ſe ingenti ambitu incuruat.Poſt ſe ingēti frōte ad helleſponticū fretum extendit:ab eo iteꝝ obliquat ad boſphoꝝ. Iterum q; ad ponticum latus curua aditum mæotidos trāſuerſo margine attīgit.Ipſa gremio ad Tanain uſq; complexa fit ripa: qua Tanais ē.In ea primos hominū accipimus ab oriente. Indos & Seres & Scytas. Seres media ferme eoæ partis incolunt.Indi ultima.ambo late patentes:neq; in hoc tantum pelagus effuſi. Spectant enim etiam meridiē. Indi: oramq; indici maris:niſi q; æſtus in habitabilē efficiunt:diu continuis gentibus occupant. Spectant & ſeptentrionem Scythæ ac littus ſcythicum.Niſi unde frigoribus arcentur: uſq; ad caſpium ſinum poſſident.Indis proxima eſt ariacne. Deinde aria & gedroſis: & perſis ad ſinum perſicum. Hunc populi perſarum ambiunt.Illum alterum arabes.Ab iis:quod in africam reſtat:æthiopum eſt.Illic caſpiani ſcytis pximi ſinum caſpiū cingunt. Vltra amazones:ultraq; eas hyperborei eſſe memorātur.Interiora terraꝝ multæ uariæq; gentes habitant gandari:& paricani:& bactri.ſuſiani pharmacotrophi.bomarei.coamani. rophanes.dache.Super ſcythas ſcytarūq; deſerta:ac ſuper caſpium ſinum Comari.Maſſegetæ.Caduſi.Hircani.Hiberi:Super Amazonas & hyp-

boreos Cimmerii.ſcythæ.Eniochoe.Georgi.Moſchi.Corſitæ. Phoriſtæ.Riphaces.atq; ubi in noſtra maria tractus excedit.Mari. Antibarani:& notiora iá noia Medi.Armenii.Comagenі.Murrani.Vegeti. Cappadoces.Gallo græci.Lycaones.Phryges.Perſæ.Iſauri.Lydi. Syro cilices.Rurſus ex iis:quæ meridiem ſpectant:eædemq; gẽtes interiora littora uſq; ad ſinũ perſicum.Super hunc ſunt Parthi & Aſſyrii. Sup illũ alterũ Babylonii.Et ſup æthiopas ægypti ripis Nili amnis:& mari proximi iidẽ ægyptii poſſident.Deinde arabia anguſta fronte ſequẽtia littora attingit.Ab ea uſq; ad flexum illũ: quem ſupra rettulimus Syria. & in ipſo flexu Cilicia.extra aũt Lycia & Pamphilia.Caria.Ionia.Aeolis.Troas uſq; ad Helleſpontum.Ab eo bithyni ſunt ad thracium boſphorum.Circa pontum aliquot populi alio alioq; fine.omnes uno nomine pontici dicuntur:ad lacum Mæotici:ad Tanain Sauromatæ.

Summa Europæ deſcriptio. Cap.II.

EVropa terminos habet ab oriẽte Tanain &meotida & pontũ: a meridie reliqua noſtri maris ab occidẽte Athlanticũ:a ſeptẽtriõe britanicũ oceanũ.Ora eius forma littorꝫ.Tanais ad helleſpontũ:qua ripa eſt dictãnis : qua flexũ paludis ad ponticum redigit. Qua ꝓpontidi & helleſponto latere adiacet : cõtrariis littoribus Aſiæ non oppoſita mõ:uerũ etiã ſimilis eſt.Inde ad fretũ nũc uaſte retracta: nunc ꝓminens tres maximos ſinus efficit:totidẽq; ĩ altum ſe magnis frontibus euehit.Extra fretũ ad occidentẽ inæqualis admodũ ꝓcipue media quæ ꝑcurrit ad ſeptẽtrionẽ:niſi ubi ſemel iterũq; grãdi receſſu abducit:pene ut directo limite extenta eſt.Mare : qđ prĩo ſinu accipit Aegenum dicit.Quod ſequẽti ĩ ore Ionium:Adriaticũ iterius. Quod ultimo nos tuſcum:quod graii Tyrrenũ phibent. Gẽtiũ prima eſt Scythia alia quã dicta eſt: a Tanai media ferme põtici lateris. Hinc ĩ ægei partẽ continẽs thraciæ ac macedoniæ adiungit.Tum græcia ꝓminet: ægeũq; ab Ionio mari dirimit.Adriatici latus Illyris occupat. ĩter ipm adriaticũ & tuſcũ Italia ꝑcurrit.In tuſco intĩo gallia eſt.Vltra hiſpania eſt:hæc in occidentẽ.deniq; etiã ad ſeptẽtrionẽ diuerſis frontibus uergit.Deĩde rurſus gallia ẽ lõge & a noſtris littoribꝰhucuſq; ꝓmiſſa.Ab ea Germãi.ad Sarmatas porrigunt.Illi ad Aſiam.Hæc de Europa.

Summa africæ deſcriptio. Cap.III.

AFrica ab orientis parte Nilo terminata: pelago a cæteris: breuior eſt quidem q̃ Europa : quia nec uſq; Aſiæ : & non totis huius littoribus obtenditur. Longior tamen ipſa q̃ latior: & qua ad fluuium attingitur latiſſima.Vtq; inde ꝓcedit.ita media ꝓci

pue ī iuga exurgēs pgit ī curua ad occaſum : faſtigiatq; ſe molliter : &
ideo ex ſpatio paulatī adducit. Vbi finit:ibi maxie anguſta eſt. Quan
tū incolit eximiæ fertilis. Verū q̧ plæraq; eius inculta : & aut harenis
ſterilib⁹ obducta:aut obſitim cœli terrarūq; deſerta ſūt:aut infeſtant
multo ac maleficio gn̄e aīaliū:uaſta ē magis quā frequens. Mare quo
cingit a ſeptētrione libycū.a meridie æthiopicū:ab occidente atláticū
dicim⁹. Ab ea pte:q̄ libyco adiacet:pxima nilo puincia: quā Cyrenas
uocāt. Deīde cui totius regiōis uocabulo cognomē īditū ē. Africa. Cæ
tera Numidæ & mauri tenēt. Sed mauri atláticū pelagus expoſiti. Vl
tra nigritæ ſunt & pharuſii:uſq; ad æthiopas. Hi &reliqua huius & to
tū latus:qd̄ meridiē ſpectat:uſq; ī Aſiæ cōfinia poſſidēt. At ſup ea q̄ li
byco mari abluunt libyes ægyptii ſūt. & Leucoæthiopes & natio fre
quēs multiplexq; getuli. Deīde late uacat regio ppetuo tractu in habi
tabilis. Tū prios ab oriēte garamātas:poſt augilas & troglodytas & ul
timos ad occaſū atlātas audimus. Intra:ſi(credere libet)uix iā hoīes ma
giſq; ſemiferi ægypanes & blēmyæ & gāphaſantes & ſatyri ſine tectis
paſſim ac ſedib⁹ uagi hn̄t potius terras:q̄ habitēt. Hæc ſūma nr̄i orbis:
hæ maximæ ptes. hæ formæ gēteſq; ptiū. Nūc exactius oras ſituſq; di
cturō inde ē cōmodiſſimū incipe: unde terras nr̄m pelagus ingredit.
Et ab iis potiſſimū:q̄ īfluēti dextera ſunt. Deīde. ſtringere littora ord
ne quo iacēt pagratiſq; oībus:q̄ mare attingūt legere etiam illa:q̄ cin
git oceanus:dōec curſus incepti opis intra extraq; circūuect⁹ orbem il
luc:unde cœpit redeat. ❡ Particularis africæ deſcriptio. Cap. IIII.

d Ictū ē atláticū eē oceanū:q̄ terras ab occidēte cōtingeret. hinc
in nr̄m mare pgentib⁹ læua hiſpania. Mauritāia dextera eſt.
Primæ partes illæ Europæ hæ africæ. Ei⁹ oræ finis mulucha:
caput atq; exordiū ē pmōtoriū qd̄ greci āpleuſiā:afri alr̄. ſed idē ſignifi
cāte uocabulo appellāt. In eo eſt ſpecus Herculi ſacer & ultra ſpecum
Tinge oppidū peruertus ab Anteo:ut ferūt conditū. Extat rei ſignum
parma elephantino tergore exacto ingens:& ob magnitudinem nulli
nūc uſuro habilis:quā locoꝝ accolæ ab illo geſtatā pro uero habent
traduntq; & inde eximie colunt. Deinde eſt mons p̄altus ei:quē ex ad
uerſo hiſpania attollit obiectū:hūc abyllam:illū calpen uocāt colūnas
Herculis utrūq;. Addit fama noīs fabulam Herculem ipſum iunctos
olim perpetuo iugo diremiſſe colles:atq; ita excluſum antea mole
montium oceanum:ad quæ nunc inundat: admiſſum. Hinc iam mare
latius fundit:ſummotaſq; uaſtius terras magno impetu inflectit. Cæ
teꝝ regio ignobilis:&uix quicq̄ illuſtre ſortita paruis oppidis habitat

parua flumina emittit:ſolo q̃ uiris melior: & ſegnitie gentis obſcura.
Ex iis tamen : q́ cõmemorare nõ pinget.Mõtes ſunt alti: qui cõtinen-
ter & quaſi de induſtria ĩ ordinẽ expoſiti obnumeꝝ ſeptem ob ſimili-
tudinẽ fratres uocantur.Tam uada fluuius:& ruſigada & ſigna paruæ
urbes:& portus:cui magno eſt cognomen ob ſpatium. Mulucha illæ:
quẽ diximus amnis eſt ingentium olim regnoꝝ terminus Bocchi iu-
gurthæqꝫ.Ab eo Numidia ad ripas expoſita fluminis Ampſagæ ſpatio
quidẽ q̃ Mauritania anguſtior ẽ.Verũ & culta magis & ditior.Vrbiũ:
quas hẽt maximæ ſunt Cyrtha procul amari:nunc Sittianoꝝ colonia:
quondam regum domus Iubæ & Siphacis:cum foret opulẽtiſſima.Iol
ad mare aliquãdo ignobilis.Nunc quia Iubæ regia fuit; & ꝙ Cæſar ea
uocitatur illuſtris.Citra hanc:nam in medio ferme littore ſita eſt.Car-
tẽna & Arſenaria ſunt oppida & ampſa caſtellũ & laturus ſinus & ſar-
daballe fluuius ultra monumenrũ cõmune regiæ gẽtis. Deĩde iſcoſiũ
& uthiſia urbes efflũetes inter eas Ancus & Nabar:aliaqꝫ q̇ taceri nul-
lũ reꝝ famæue diſpendiũ eſt.interius & longe ſatis a littore:ſi fidẽ res
capit:mirũ admodũ ſpinæ piſciũ:muricũ oſtreorumqꝫ fragmenta : ſa-
xa attrita uti ſolent fluctibus & nõ dĩa.marinis infixæ cautibꝰ ancho
ræ.Alia & huiuſmodi ſigna atqꝫ ueſtigia effuſi olim uſqꝫ ad ea loca pe-
lagi ĩ cãpis nihil alẽtibꝰ eẽ inueniriqꝫ narranť.Regio q̃ ſequiť a ꝓmon
torio.Metagonio adaras philenorũ ꝓpriæ nomẽ Africæ uſurpat.In ea
ſunt oppida Hipporeius & Ruſicade & Tabraca.Deinde tria ꝓmonto
ria:cãdidũ.Appollinis.Mercurii: uaſte ꝓiecta in altũ duos grãdes ſinus
efficiũt hipponẽſem uocãt proximũ ab hipponediarryto:quod littori
eius appoſitũ eſt.in altero ſunt caſtra lælia:caſtra cornelia.flumẽ Bra-
gada.Vtica & Carthago:ambæ inclytæ:ambæ a phœnicibus cõditæ.
illa fato Catonis inſignis.Hæc ſuo nunc populi Romani colonia:olim
ĩperii eius pertinax æmula.iam q̄dem iteꝝ opulenta:etiã nunc tã prioꝝ
excidio reꝝ q̃ ope p̃ſentium clarior Hadrumẽtũ.Leptis.Clupea.Abro
tonũ:Taphiæ.Neapolis hinc ad ſyrti adiacent:ut inter ignobilia cele-
berrimæ Syrti ſinus eſt centũ fere milia paſſuũ: qua mare accipit pa-
tens:trecenta:qua cingitur.Veꝝ importuoſus atqꝫ atrox:& ob uadoꝝ
frequentiũ breuia magiſqꝫ etiã ob alter nos motus pelagi affluentis &
reflũetis infeſtus.Super hunc ingens palus amnẽ Tritona recipit. ipſa
Tritonis.Vnde & Mineruæ:cognomẽ inditũ eſt:ut ĩcolæ arbitranť ibi
genitæ.faciuntqꝫ ei fabulæ aliquã fidẽ:ꝙ quẽ natalẽ eius putant:ludi-
cris uirginũ ĩter ſe decertãtiũ celebrant.Vltra ẽ Oea oppidũ & Cinyps
fluuius ꝑ uberrima arua decidens. Tum leptis altera & ſyrtis nomine

atq; ingenio par priori. Cæterum altero fere ſpatio qua dehiſcit quaq; flexum agit amplior. Eius promontoriũ eſt Borion ab eoq; incipiens ora:quam Lotophagi tenuiſſe dicunt uſq; ad phycunta: & id promontorium eſt importuoſo littore pertinax Aræ ipſe nomen ex philenis fratribus traxere:qui contra cyrenicos miſſi Carthagine ad dirimẽdũ cõditione bellum diu iam de finibus & cum magnis amborum cladibus geſtum. Poſtquam in eo quod conuenerat non manebatur:ut ubi legati concurrerant certo tempore utrinq; dimiſſi ibi termini ſtatuerentur:pacti de integro ut quicquid citra eſſet popularib⁹ cederet. Mirum & memoria digniſſimum facinus hic ſe uiuos obrui pertulerũt. Inde ad catabatmõ cyrenaica ꝓuincia eſt:in eaq; ſunt Hãmonis oraculũ fidei ĩclytæ:& frõs quẽ ſolis appellãt & rupes qdã auſtro ſacra. Hæc cũ hoĩum manu attigit:illæ immodicus exurgit: harenaſq; quaſi maria agens ſic ſæuit:ut æquor fluctib⁹ fons media nocte feruet:mox & paulatĩ tepeſcẽs fit luce frigidus:tũc ut ſol ſurgit ita frigidior:ſubinde p meridiẽ maxĩe riget. Sumit deĩde tepores iteꝝ & prĩa nocte calidus: atq; ut illa ꝓcedit:ita calidior rurſus cũ ẽ media pferuet. In littora ꝓmõtoria ſũt zephyrion:& nauſtathmos portus paretonius. Vrbes Heſpia Apollonia. Ptolemais. Arſinoe: atq; unde terris nomẽ ẽ ipſa Cyrene:Catabathmos uallis deuexa ĩ ægyptũ finit aphricã. Ore ſic habitantur ad nrm maxime ritũ moratis cultorib⁹: niſi ꝙ qdã lĩguis differũt: & cultu deoꝝ quos patrios ſeruãt:ac patrio more uenerant. Proximis nullæ qdẽ urbes ſtãt:tñ domicilia ſũt:q̃ Mapalia appellant:uictus aſp & mũditiis carẽs. Primo res ſagis uelant:uulgus beſtiaꝝ pecudũq; pellib⁹:humi q es epulæq; capiunt. Vaſa ligno fiũt aut cortice: potus ẽ lac ſuccuſq; baccaꝝ:cib⁹ ẽ caro plurimũ ferina. Nã gregib⁹ qa id ſolũ optimum eſt: quoad poteſt parcitur. Interiores etiam in cultius: ſequunt uagi pecora: utque a pabulo ducta ſunt: ita ſe ac tuguria ſua ꝓmouent:atq; ubi dies deficit:ibi noctem agunt: quãq̃ in familias paſſim & ſine lege diſperſi:nihil in cõmune cõſultãt: tamẽ qa ſingulis aliquot ſimul cõiuges:& plures ob id liberi agnatiq; ſunt nuſquã pauci. Ex his q ultra deſerta eẽ memorant. Atlantes ſolẽ execrant:& dũ oritur & dum occidit ut ipſis agriſq; peſtiferum. Nomina ſinguli non habent:non ueſcuntur animalibus neq; illis in quiete qualia cæteris mortalibus uiſere datur. Troglodytæ nullarum opum domini ſtrident magis q̃ loquuntur:ſpecus ſubeunt aluntur q; ſerpentibus. Apud garamantas etiam armenta ſunt ea: quæ obliqua ceruice paſcuntur: Nam pronis directa in humum cornua officiunt. Nulli certa uxor

eſt.Ex his qui tam confuſo parentum coitu paſſim incertiq́ naſcuntur:quos pro ſuis colant: formæ ſimilitudine agnoſcunt. Augilæ manes tantum deos putant:per eos deierant:eos ut oracula cōſulunt:præcatiq́ quæ uolunt:ubi tumulis incubuere: pro reſponſis ferunt ſōnia. Fœminis eorum ſolēne eſt nocte:qua nubunt:oīum ſtupro patere: ꝙ cum munere aduenerint: & [illegible]m cum plurimis concubuiſſe maximū decus:in reliquū pudicitia inſignis eſt.Nudi ſunt Gāphaſantes: armorumq́ oīum ignari:nec uitare ſciunt tela:nec iacere:ideoq́ obuios fugiunt:neq́ aliorū q̄ quibus idem ingenii eſt:aut cōgreſſus:aut colloqa patiunt.Blemys capita abſunt:uultus ī pectore eſt.Satyris p̄ter effigiē nihil humani.Aegypanū q̄ celebrat ea forma eſt.Hæc de Aphrica.

¶ Aſiæ deſcriptio particularis. Cap.VI

[A]Syæ prima pars ægyptus inter catabathmō & arabas ab hoc littore penitus immiſſa donec æthiopiam dorſo contingat. ad meridiem refugit terra expers imbrium mire tamen fertilis:& hominum aliorumq́ animalium perfœcunda generatrix. Nilus efficit amnium in noſtrorum mare permeantium maximus. Hic ex deſertis africæ miſſus nec ſtatim nauigari facilis: nec ſtatim nilus eſt:& cū diu ſimplex ſæuuſq́ deſcēdit:circa Meroen late patentē inſulā in æthiopiā diffundit:alteraq́ ex pte aſtaboras altera aſtapus dictus eſt:ubi rurſus coit:ibi nomē hoc capit. Inde partim aſper partim nauigia patiens in īmanē lacum deuenit:ex quo præcipiti impetu egreſſus & Tachēpſo alteram inſulā amplexus uſq́ ad elephantidē urbē ægyptiam atrox adhuc feruenſq́ decurrit.Tum demū placidior: & iam pene nauigabilis:primū iuxta certas orū oppidū triplex eſſe incipit.Deinde iterūq́ diuiſus ad Delta & ad Metilin it p oēm ægyptū uagus atq́ diſperſus:ſeptēq́ in oras es ſcindēs ſingulis tn̄ grādis euoluit.Nō perrat aūt tantū eā:ſed æſtiuo ſydere exundās etiā irrigat:adeo efficacibus aquis ad generādum alendūq́ ut p̄ter id ꝙ ſcatet piſcibus: ꝙ hippopotamos crocodilloſq́ uaſtas belluas gignit: glebis etiam infundat anīas ex ipſaq́ humo uitalia effingat:hoc eo manifeſtū eſt ꝙ ubi ſedauit diluuia:ac ſe ſibi reddidit:p humētes cāpos q̄dā nōdū pfecta aīmalia: ſed tū primū accipiētia ſpiritū:& ex pte iā formata:ex pte adhuc terrea uiſunt.Creſcit porro:ſiue ꝙ ſolute magnis æſtib⁹niues ex īmāib⁹æthiopiæ iugis largius q̄ ripis accipi q̄ant defluunt:ſiue ꝙ ſol hyeme terris ppior: & ob id fontē ei⁹minuēs tunc altius abit:ſinitq́ integrū.& ut eſt pleniſſimus ſurgere:ſiue ꝙ per ea tpa flantes etheſiæ:aut actas a ſeptentrione in meridiē nubes ſup principia eius imbre præcipitant:aut

uenienti obuiæ aduerſo ſpiritu curſum deſcendẽtis impediunt aut ha renis:quas cum fluctibus littori applicãt : hoſtia obducũt fitq; maior uel ꝙ nihil ex ſemet amittit:uel ꝙ pluſq̃ ſolet accipit uel ꝙ min⁹ quã debet emittit: ꝙ ſi ẽ alter orbis ſũtq; oppoſiti nobis a meridie Antich thones:ne illud quidem a uero nimium abſceſſerit: in illis terris ortũ amnẽ:ubi ſubter maria cæco alueo penetrauerit:ĩ noſtris rurſus emer gere:& hac re ſolſtitio accreſcere: ꝙ tum hyems ſit: unde oritur . Alia quoq; in his terris mira ſunt.In quodam lacuchemnis inſula lucos ſil uaſque & Apollinis grande ſuſtinens templũ natat: & quocunq; uenti agunt pellitur.Pyramides tricenum pedum lapidibus extructæ:quarũ maxima:tres namq; ſunt:quatuor fere ſoli iugera:quæ ſedem occupat totidem in altitudinem erigitur.Moeris aliquando campus nunc lacus uiginti milia paſſuum in circuitu patens:altior q̃ ad nauigandum ma gnis onuſtiſque nauibus ſatis eſt . Pſammetichi opus labiiynthus do mos mille & regias duodecim perpetuo parietis ambitu amplex⁹ mar more extructus ac tectus unum in ſe deſcenſum habet. Intus pene in numerabiles uias multis ambagibus huc & illuc remeantibus:ſed con tinuo anfractu & ſæpe reuocatis porticibus ancipites quibus ſubinde alium ſuper alios orbem agentibus & ſubinde tantum redeunte flexu quantum ꝓceſſerat: magno & inexplicabili tamen errore perplexus eſt.Cultores regionum multo aliter a cæteris agunt . Mortuos fimo obliti plangunt:nec cremare aut fodere fas putant: uerum arte medi catos intra penetralia collocant.Suis litteris puerſe utunt̃:lutum inter manus farinã calcibus ſubigunt.Forum ac negotia fœmininæ:uiri pẽ ſa ac domos curant.onera illæ humeris.Hi capitib⁹accipiũt:parẽtes cũ egẽt il lis neceſſe eſt:his libeꝝ eſt alere : cibos palam & extra ſua tecta capiunt:obſcœna intimis ædiũ reddunt: colũt effigies multoꝝ aĩaliũ atq; ipſa magis animalia.ſed alii alia: adeo ut q̃dã eoꝝ etiã p imprudẽ tiam interemiſſe capitale ſit:& ubi morbo aut forte extĩcta ſint:ſepeli re ac lugere ſolẽne ſit.Apis populoꝝ oĩum numen eſt.Bos niger certis maculis inſignis & cauda linguaq; diſſimilis aliorum: raro naſcit̃ nec coitu pecoris:ut aiunt: ſed diuinitus & cœleſti igne conceptus: dieſq; quo gignitur gẽti maxime feſtus eſt.Ipſi uetuſtiſſimi:ut prædicant:ho minum trecentos & triginta reges ante Amaſim:& ſupra tredeci mili um annoꝝ ætates certis annalibus referunt: mãdatũq; litteris ſeruãt: dum ægyptii ſunt quater curſus ſuos uertiſſe ſydera:ac ſolem bis iam occidiſſe:unde nunc orit̃:uiginti milia urbiũ Amaſi regnante habita runt:& nunc multas habitãt.Eaꝝ clariſſimæ procul amari. Says.Mẽ

phys.Syene.Bubaſtis.Elephantin.& Thebæ utiq;ut Homero dictum eſt centum portas : ſiue ut alii aiunt : centum aulas habent : totidem olim principum domos : ſolitaſq; ſingulas ubi negotiorum exegerat: dena armatorum milia effundere.In littore Alexandria Africæ conter mina.Peluſium arabiæ ipſas oras ſecat. Canopicum. Volbiticum.Se uenticum.Pathmiticum.Mendeſium.Taniticũ.Peluſiacũ Nili hoſtia.

¶ Arabiæ deſcriptio. Cap.VI.

a Rabia hinc ad rubrum mare pertinet : ſed illic magis læta: & ditior : thure atq; odoribus abundat . hinc niſi qua Caſio monte attollitur:plana & ſterilis portum admittit Azotum ſuarum mercium emporium . Qua in altum abit adeo edita ut ſummo uertice a quarta uigilia ortum ſolis oſtendit.

ſ Yria late littora tenet terraſq; etiam latius introrſus aliis aliiſq; nuncupata nominibus:nam & cœle dicitur.& meſopotamia & damaſcene & adiabene & Babylonia & iudea & ſophone.Hinc palæſtina eſt qua tãgit arabas cum phœnice & ubi ſe ciliciæ cõmittit.Anthiochia olim ac diu potens.Sed cum eam regno Semiramis tenuit longe potentiſſima.operibus certe eius inſignia multa ſũt : duo maxime excellunt:conſtituta urbs miræ magnitudinis Babylon. ac ſiccis olim regionibus Euphrates & Tygris immiſſi . Cæterum in palæſtina eſt ingẽs & munita admodũ Gaza:ſic Perſæ ærariũ uocant: & inde nomẽ eſt:ꝙ cũ Cambyſes armis ægyptum peteret:huc belli & opes & pecuniã intulerat.Eſt nõ minor.Aſcalon. Eſt Iope ãte diluuiũ: ut ferunt cõdita ubi Cephea regnaſſe eo ſigno accolæ affirmãt : ꝙ titulũ eius fratriſq; hpineis:ueteres quædam aræ cũ religione plurima retinent:quin etiã rei celebratæ carminibus ac fabulis ſeruatæq; a Perſeo Andromedæ clarũ ueſtigiũ belluæ marinæ oſſa ĩmania oſtentãt.

p Hœnicen illuſtrauere phœnices. ſoleres hominum genus & ad belli paciſq; munimina eximium : litteras : & litterarum operas. aliaſq; etiam artes. maria nauibus adire.claſſe confligere. imperitare gentibus. regnum præliumq; commenti : In ea eſt Tyros aliquando inſula.nunc annexa terris deficit ꝙ ab impugnante quondam Alexandro iacta opera uici tenent ulteriora. Et adhuc opulenta Sydon antequam a Perſis caperetur maritimarum urbium maxima.Ab ea ad promontorium euproſopon duo ſunt oppida Byblos & Botrys:ultra tria fuerũt ſingulis iter ſe ſtadiis diſtãtia:locꝰex nũero tripolis dicit.Tũ ſimyra caſtellũ.& urbs nõ obſcura marathos. Inde iã nõ obliq̃ pelago:ſed aduerſa adiacẽs a terra grandem ſinum in

flexo tractu littoris accipit.populi dites circũſident.ſitus efficit: quia regio fertilis:crebris & nauigabilis alueis fluminum peruia. diuerſas opes maris atq; terrarum facili commertio permutat ac miſcet. In eo prima eſt reliqua pars ſyriæ cui antiochiæ cognomen addit: & in orã eius urbes Seleutia Paltos.berytos.laudicea. arados. amneſq; inter eas eunt lichos & hyppatos & orrontes. Tum mons amanus: & ab eo ſtatim myriandros & cilices. At i receſſu intimo locus eſt magno aliquã do diſcriminis fuſorum ab Alexandro perſarum fugientiſq; Darii ſpectator ac teſtis. Nunc ne minima quidem tunc ingenti urbe celebris Iſſos fuit:& hac re ſinus iſſicus dicitur: procul inde Amonoides promontorium inter Pyramum cydnumq; fluuios iacet Pyramus iſſo prior mallon præterfluit. Cydnus ultra per tarſum exit. Deinde urbs eſt olim arhodiis argiuiſq; poſt piratis. Pompeio aſſignante poſſeſſa.nunc Pompeiopolis.tũc Soloe.Iuxta in puo tumulo Arati poetæ monumẽtũ ideo referendũ:qa ignotũ quã ob cãm iacta in id ſaxa diſſiliũt.Non lõge hinc coricos oppidũ Portu ſaloq; incingit anguſto tergore contiñẽti adnexum. Supra ſpecus eſt noĩe Corytius ſingulari ingenio ac ſupra q̃ ut deſcribi facile poſſit:eximius. Grãdi nãq; hiatu patẽs mõtem littori appoſitũ & decẽ ſtadioꝝ cliuo ſatis arduũ ex ſũmo ſtatim uertice apit. Tunc alte demiſſus & quãtũ demittit amplior uiret lucis pubẽtibus undiq;.& totũ ſe nemoroſo lateꝝ orbe cõplectit adeo mirificus ac pulcher:ut mẽtes accidentiũ primo aſpectu cõſternat:ubi cõtẽplati durauere nõ ſaciat. Vnus in eũ deſcenſus eſt anguſtus aſper quingentoꝝ & mille paſſuum per amœnas umbras & opaca ſiluæ quiddã agreſte reſonantis:riuis hinc atq; illinc fluitãtib⁹. Vbi ad ima puẽtũ eſt:rurſus ſpecus alter aperit ob alia dicẽdus. Terret ingrediẽtes ſonitu cymbaloꝝ diuinitus & magno fragore crepitãtiũ. Deinde aliquandiu pſpicuus.mox & quo magis ſub itur:obſcurior ducit auſos penitus.altaq; quaſi cuniculo amittit. Ibi ingens amnis ingenti frõte ſe extollẽs tãtũmodo ſe oſtẽdit:& ubi magnũ impetũ breui alueo traxit: iterum demerſus abſcõdit.Intra ſpaciũ ẽ magis q̃ ut pgredi quiſquã auſit horribile.& ideo incognitũ. Totus aũt anguſtus & uere ſacer: habitariq; a diis & dignus & creditus nihil nõ uenerabile & q̃ſi cũ aliquo numine ſe oſtẽtat. Alius ultra eſt:quẽ typhoneũ uocant ore anguſto & multũ: ut experti tradidere: preſſus & ob id aſſidua nocte ſuffuſus neq; unq̃ pſpici facilis:ſed qa aliqñ cubile typhonis fuit: & qa nunc demiſſa in ſe confeſtim exanimat natura fabulaq; memorandus. Duo deinde pmontoria ſunt Sarpedon finis aliqñ regni ſarpedonis:& quod ciliciã a

pãphila diſtinguit.anemurium:interq̃ ea Celenderis & natidos ſamio
rum coloniæ ſed celenderis. Sarpedoni ꝓpior. In pamphilia eſt melas
nauigabilis fluuius:oppidũ Sida & alter fluuius Eurymedon. Magna
apud eum Cymonis athenienſium ducis aduerſus phœnicas & Perſas
naualis pugna atq̃ uictoria fuit.Mare:quo pugnatum eſt:ex edito ad-
modum colle ꝓſpectat aſpendos:quam argiui condiderant poſſedere
finitimi.Deinde alii duo ualidiſſimi flouii œſtros & cateractes: æſtros
nauigari facilis:hic q̃a ſe præcipitat ita dictus.Inter eos Perga eſt op-
pidũ:& dianæ quã ab oppido pgãm uocãt templũ. Trans eoſdẽ mons
ſardemiſos & phaſelis a mopſo cõdita finis Pamphilæ. Lycia cõtĩnuo
cognominata a Lyco rege pandionis filio:atq̃ ut ferunt:ĩfeſtata olim
chymeræ ignibus.Sydæ portu & Tauri ꝓmontorio grandem ſinum
claudit.Taurus ipſe ab eo is littoribus exurgens uaſte ſatis attollitur.
Deinde dextro latere ad ſeptentrionẽ:ſiniſtro ad meridiem uerſus it in
occidentẽ rectus & ꝑpetuo iugo:magnarũq̃ gentiũ qua dorſũ agit:ter-
minus:ubi terras dirimit: exit in pelagus: Idem aũt & totus ut dictus
ẽ:dicitur etiam qua ſpectat oriẽtem. Deinde hæmodes & caucaſus &
& paropamiſus.Tum caſpiæ pilæ.Niphates & Armeniæ pilæ:& ubi iã
noſtra maria contingit taurus iteꝝ. Poſt eius ꝓmontorium flumen ẽ
lymira:& eodẽ noĩe ciuitas:atq̃ ut multa oppida ſic præter pataram
non illuſtria.Illam nobilem facit delubrum Apollinis quondã opibus
& oraculi fide delphico ſimile. Vltra eſt xanthus flumen & xanthos
oppidum mons cragus:& quæ lyciam finit urbs telmiſos. Caria ſequi
tur.habitãt incertæ originis: Alii indigenas: ſunt qui pelaſgos : q̃dam
cretã exiſtimãt:genus uſq̃ eo quondã armoꝝ pugnæq̃ amans: ut alie-
na etiã bella mercede agerẽt:hic caſtella aliquot ſunt. Deinde ꝓmon-
toria duo pedalion & Crya & ſecundũ calbin amnem caunus oppidũ
ualitudine habitantium infame.Inde ad alicarnaſſon hæc adiacẽt.rho
dioꝝ aliquot coloniæ.portus duo gelos:& cui ex urbe: quam ample-
ctitẽ thiſſamiſſa cognomẽ eſt.Inter eos oppidũ larumna & pãdion col
lis in mare emiſſus:tũ tres ex ordine ſinus Tymnias. Schenus. Bubeſ-
ſus.Tymniæ ꝓmontorium Aphrodiſium eſt. Schenus ambit hylam:
Bubeſſus cynotum.Gnidus in cornu pene inſulæ. Interq̃ eam & cera-
nicum ſinum in receſſu poſita euthenæ. Alicarnaſſos argiuoꝝ colo-
nia eſt & cur memoranda ſit ꝑter conditores:mauſoleum efficit regis
mauſoli monumentum unũ de miraculis ſeptẽ artemiſiæ opus.Trans
alicarnaſſon illa ſunt littus leuca.urbes:mindus.Arianda. Neapolis ſi-
nus:iaſius.& baſilicus.in iaſo eſt Bargylos.Poſt baſilicũ ionia aliquot

ſe ambagibus ſinuat & primũ a poſſideo ꝓmontorio inflexum incho-
ans cīgit oraculũ Apollinis dictũ olim Brāch dæ nūc didymi. Miletũ
urbem quondam Ioniæ totius belli paciſq; artibus principē patriam
Thaletis aſtrologi & Timothei muſici & Anaximādri phiſici aliorũq;
ciuiũ inclytis ingeniis merito inclytā:utcũq; Ioniā uocāt urbē.hyppin
amnis mæandri exitũ.Latinũ montē endymionis a luna:ut ferũt: ada
mati fabula nobilē.deīde.rurſus īflexa cingit urbē prienē & geſi flumi
nis oſtiũ:noxq; ut maiore circuitu:ita plura cōplectit̃.Ibi eſt Panioni-
um ſacra regio:& ob id eo noīe appellata:ꝙ eā cōmuniter Iones colũt
ſibi a fugitiuis:ut aiunt condita:nomē famæ annuit phygela. Ibi ephe
ſus & Dianæ clariſſimũ templũ:qđ Amazones aſia potitæ cōſecraſſe
tradunt̃.Ibi cayſtros amnis.Ibi lebedos:clariq; Apollinis fanũ:qđ man
to tireſiæ filia fugiens uictores thebanoꝝ. Epigonos & colophō quā.
Mopſus eiuſdē mantos filius ſtatuit:ad ꝓmōtoriũ:quo ſinus claudit̃:
qđ altera ꝑte aliũ:quē ſmyrnæũ uocāt:efficit:āguſtiſq; ceruicib⁹ reliq̄
extēdit in latius abit ī peninſulæ faciē ſup anguſtias hinc teos illinc
clazomena.& q̄a terga agunt cōfinio adnexa mari diuerſis frontibus
diuerſa maria ꝓſpectant.In ipſa peninſula ē Coryna.in ſinu ſmyrnæo
eſt thermodon amnis:& urbs Leuca.extra phocis ioniæ ultima Proxi
ma regio: ex quo ab æolis incoli cœpit æolis facta:antemyſia: & qua
helleſpontũ attigit Troiāis poſſidētibus troas fuit. Primā urbē a my-
rino cōditore myrinā uocāt. Sequentē Pelops ſtatuit uicto œnomao
reuerſus ex græcia.Cymen noīauit pulſis q habitarāt:dux amazonum
cyme.ſupra caicus īter eleam decurrit & pytanē illam: q̄ archeſilā tu-
lit nihil affirmantis achademiæ clariſſimũ antiſtitē. Tum in ꝓmōto-
rio ē Cāna oppidũ:qđ præteruectos ſinus excipit non paruus:ſed lon-
ge ac molliter flexus retrahēſq; paulatim oras uſq; ad ima mōtis idæ:
iſthmos paruis urbibus aſperſus eſt:quaꝝ clariſſima ē ciſtena gremio
īteriore campus Thebæ noīe adrimetion auſtrā.ereſſam oppida eodē:
quo dicta ſunt ordine:adiacētia cōtinet.In altero latere Antādrum du
plex cā noīs iactatur.alii Aſcaniũ Aeneæ filiũ:cũ ibi regnaret:captum
a pelaſgis ea ſe redemiſſe cōmemorāt.Alii ab iis putāt cōditā : quos ex
andro inſula uis & ſeditio exegerat. Hi antādrum quaſi pro andro. Illi
quaſi pro uiro accipi uolũt.Sequens tractus tāgit gargara & aſſon æto
loꝝ colōias.Tum ſinus alter alchæon limen nō lōge ab ilio littora in
curuat urbe bello excidioq; clariſſima. Hic Sygeum fuit oppidum.hic
achiuoꝝ fuit bellantiũ ſtatio. Huc ab ideo mōte demiſſus. Scamāder
exit & Simois fama q̄ natura maiora flumina. ipſe mons uetere diua

rum certamine & iudicio paridis memoratus orietem ſolē aliter: q̄ in aliis terris ſolet aſpici oſtētat. nāq; ex ſummo uertice eius ſpeculātibus pene a media nocte ſparſi ignes paſſim micare: & ut lux appropiquat: ita coire ac ſe cōiungere uidenť: donec magis magiſq; collecti pauciores ſubīde & una ad poſtremū flāma ardeāt. ea cū diu clara & incendio ſilis effulſit: cogit ſe ac rotūdat: & fit ingēs globus. diuis quoq; grandis & terris adnexus apparet: deide paulatim decreſcēs & quāto decreſcit: eo clarior fugat nouiſſie noctem: & cū die iam ſol factus attolliť. Extra ſinū ſunt rhetæa littora a Rhetæo & Dardania claris urbib⁹, Aiacis tū ſepulchro maxime illuſtria. Ab his fit arcti⁹ mare: nec iā abluit terras: ſed rurſus diuidens anguſto helleſponti freto littus obuiū findit: facitq; ut iteꝝ terræ: qua fluit: latera ſint. Inter ius bithyni ſunt & mariādynei. i ora graiæ urbes abydos & lampſacū & parion & priapos. Abidos magni quōdam amoris cōmertio inſignis eſt. Lampſacū phocœis appellātib⁹ nomē ex eo traxit q͛ cōſulentib⁹ in quaſnā terras potiſſimū tenderēt. res ſpōſum erat ubi primū fulſiſſet: ibi ſedē capeſcere. Tum rurſus fit apertius mare ꝓpontis. In id grādis effundiť pugna: quæ primū inter perſas & Alexādrū fuit: nobilis. Trans amnē ſedet in ceruice peninſulæ cyzicū nomē cizicus indidit: quē a minyis imprudentib⁹: cū colchos peterēt fuſum acie cæſumq; accepimus. Poſt placia & Scylace puæ pelaſgoꝝ coloniæ: qb⁹ a tergo īminet mons olympus ut īcolæ uocāt. Myſius flumē rhynda cū in quæ ſequunť emittit. Circa angues naſcunť īmanes: neq; ob magnitudinē mō: ſed ob id etiā mirabiles: q͛ ubi ī alueū eius æſtus ſolēq; fugerūt emergūt atq; hiant: ſupuolāteſq; aues: quāuis alte & pniciter feranť abſorbēt. Trans rhyndacū eſt Daſcylos & quā colophonii collocauere myrlea Duo ſunt inde modici ſinus: alter ſine noīe cion amplectiť Phrygiæ haud lōge iacentis opportuniſſimū emporium: alter olbianos in ꝓmontorio fert Neptūni fanū: in gremio aſtacon a megarēſib⁹ cōditā. Deinde priores terræ iteꝝ iacēt exituriq; ī pontū pelagi canalis anguſtior. Europā ab Aſia ſtadiis qnq; diſterminat thratius: ut dictū ē boſphorus. Ipſis ī faucib⁹ oppidū ī ore tēplū ē. Oppidi nomē chalcedō. auctor Archias megarēſiū pīceps: tēpli numē Iuppiter cōditore Iaſone. Hic iā ſeſe ingēs pōtus aperit: niſi qua ꝓmontoria ſunt: huc atq; illuc lōgo rectoq; limite extētus ſinuatus cætera. Sed qa cōtra minus quā ad læuā & dextrā abſceſſit mollibuſq; faſtigiis donec anguſtos utriq; angulos faciat īflectitur: ad formā ſcitici arcus maxie īcuruus. breuis. atrox. nebuloſus raris ſtatiōib⁹: nō molli neq; arenoſo circūdatus littoř: uicinus aqlonib⁹: &

quia non profundus eſt.fluctuoſus atq; feruens:olim excolentium ſæ
uo admodũ ingenio axenus:poſt cõmertio aliarum gentium mollitis
aliquantum moribus dictus euximus.In eo primum mariandynei ur-
bem habitant ab argiuo:ut ferunt. Hercule datam heraclæa uocitaẽ :
id famæ quidem adiecit.Iuxta ſpecus eſt achæruſia ad manẽs: ut aiũt:
peruius:atq; inde extractum Cerberum exiſtimant:Tum tios oppidũ
mileſiorum quidem colonia:ſed iam ſoli gentiſq; paphlagonum: quo-
rum in littoribus pene mediis promontorium eſt Carambis:citra Par
thenius amnis.urbes ſeſamus & Cromna:& acithiſor phryxi filio po-
ſita cythoros.Tum cimolis accolitur . & quæ paphlagoniam finit ar-
menæ.Chalybes proximi clariſſimas habent amyſon:& ſynopen cyni
ci Diogenis patriam:amnes alyn & thermodonta.Secũdum alyn urbs
eſt lycaſto.a thermodonte campus. In eo fuit themiſyrum oppidum .
fuere & Amazonum caſtra:ideo amazonum uocãt:Tabereni calybas
attingunt:quibus in riſu luſuq; ſummũ bonum eſt . Vltra carambin
Moſſynoeci turres ligneas ſubeunt:notis corpus omne perſignãt. pro
patulo ueſcuntur.promiſcue cõcumbunt.& palam reges ſuffragio de-
ligunt:uinculiſq; & arctiſſima cuſtodia tenent.Atq; ubi culpam praue
imperando meruere:inedia diei totius afficiunt:Cæterum aſperi. icul-
ti.pernoxii appulſis.Deinde minus feri uerum & hi inconditis mori-
bus Macrocephali.Diſcheri.Buxedi.Rare urbes.Ceraſus & Trapezus
maxime illuſtres.Inde his locus eſt.ubi finem ductus a boſphoro tra-
ctus accipit:atq; inde ſe in ſinu aduerſi littoris flexus attollens angu-
ſtiſſimum ponti facit angulum.Hic ſunt colchi:hinc phaſis erumpit:
hic eodem noĩe quo amnis eſt atheniſtagora mileſio deductum oppi-
dum:hic phryxi templum & lucus fabula uetere pellis aureæ nobilis:
Hinc orti montes longo ſe iugo & donec ripheis cõiunguntur:expor-
rigunt:qui altera parte in Euxinum & mæotida & Tanain . Altera in
caſpium pelagus obuerſi ceraunì dicũtur iidẽ aliubi.Taurici.Moſchi.
Amazonici.Caſpii.Caraxici.caucaſi:ut aliis aliiſue appoſitis gentibus:
ita aliis aliiſq; dicti noĩbus.At in primo flexu iam curui littoris oppi-
dum eſt:quod græci mercatores conſtituiſſe:& quia cum cæca tempe
ſtate agerentur:ignaris:quæ terra eſſet:cygni uox notã dederat: cygnũ
appellaſſe dicuntur.Reliqua eius feræ incultæq; gentes uaſto mare aſ
ſidentes tenent.Melanchlæni terreſtrea.ſex ſolitæ:coraxi. Pthiropha-
gi.hæniochi.achæi.cercetici:etiã in cõfinio mæotidis ſyndones.In hæ
niochorum finibus Dioſcorias a Caſtore.& Polluce pontum cum Ia
ſone ingreſſis.Syndos in ſyndonum ab ipſis terrarum cultoribus con

dita eſt:obliqua tūc regio & in latū modice patēs ſter pontū paludēq̧ ad boſphoꝝ excurrit:quā duobus alueis ī lacū & ī mare ꝑfluens coro condamā pene īſulā reddit.Quatuor urbes ibi ſunt hermonaſſa.Cepo ephanagoria:& ī ipſo ore cimeriū.hac īgreſſos lacus accipit lōge lateq̧ diffuſus.Qua terras tāgit īcuruo circūdatus littore:qua mari ꝓpior ē: niſi ubi apitur:quaſi margine obductus citra magitudinem ꝓpe pōto ſīs.Orā q a boſphoro ad Tanain uſque deflectitur mæotici incolunt toreatæ: atichi. phicores & oſtio fluminis ꝓximi laxamatæ. apud eos eaſdē artes fœmiæ:quas uiri exercent adeo ut ne militia qdem uacēt. Viri pedibus īhærent:ſagittiſq̧ depugnāt.Illæ equeſtre ꝑlium ineunt: nec ferro dimicant:ſed quos laqueis intercepe:trahēdo cōficiunt. Nubūt.tamen.Verū ut nubiles habeanť:nō in ætate modus eſt:niſi qua hoſtē īteremere:uirgines manēt: Ipſe tanais ex rhipheo mōte deiectus. adeo præceps ruit:ut cum uicina flumina cum mæotis & boſphorus: tum ponti aliqua brumali rigore durentur:ſolus æſtus hyemēq̧ iuxta ferēs īdem ſemp & ſublimis icitatuſq̧ decurrat.Ripas eius ſauromatæ & ripis hærētia poſſidēt. Vna gens:aliquot populi & aliquot noīa.Primi mæotici.Gynæcocratumenoe:Regna amazonū fœcūdos pabulo: At alia ſteriles nudoſq̧ cāpos tenēt budini.Geloni urbem ligneam habitāt.Iuxta thiſſagetæ turcæq̧ uaſtas ſiluas occupant: aluntur q̧ uenādo.Tum continuis rupibus latæ aſpera:& deſerta regio ad arempheos uſq̧ permittitur. His iuſtiſſimi mores.Pro domibus nemora.Alimēta baccæ:& maribus & fœminis nuda ſunt capita.Sacri itaq̧ habentur: adeoq̧ ipſos nemo de tam feris gentibus uiolat:ut aliis quoque ad eos confugiſſe pro aſylo ſit.Vltra ſurgit mons rhipheus:ultraq̧ eum iacet ora:quæ ſpectat oceanum.

POMPONII MELAE DE SITV ORBIS. LIBER SECVNDVS. Cap.I.

SIAE in noſtrum mare Tanainq̧ uergētis quē dixi finis ac ſitus:ac ꝑeundē amnē ī mæotida remeātibus ad dextrā Europæ mō ſiniſtro latere ī nauigantium appoſita ac rhipheis mōtibus ꝓxima & huc.n.ꝑtinēt.Cadētes aſſiduo niues adeo ī uia efficiūt: ut ultra ne uiſum qdem ītendētiū admittāt.Deinde eſt regio ditis admodū ſoli inhabitabilis tñ:quia gryphi ſæuum & ꝑtinax ferarum genus aurū terra penitus egeſtum mire amāt mireq̧ cuſtodiunt:

& ſunt infeſti attingentibus. Hoīum primi ſunt ſcytæ: ſcytarūq; quis ſinguli ocoli eē dicuntur arimaſpæ. Ab eis Eſſedones uſq; ad mæotida: Huius flexum huges amnis ſecat. Agathirſi & ſauromatæ ambiūt: qa pro ſedibus plauſtra hńt dicti hamaxobitæ: obliqua tunc ad boſphorum plaga excurrens ponto ac mæotide includitur. In paludem uergentia ſatharchæ tenent. in boſphorum cimmerica oppida myrmetion: panticapeum theodoſia: hermiſium. In euxinum mare taurici: ſuper eos ſinus portuoſus & ideo calos limen appellatus promontoriis duobus includitur: alterum criu meropōn uocant. Caram cicos quod in Aſia diximus: patet aduerſum. Parthenion alterum oppidum adiacet Cheroneſus a Diana: ſi credatur: conditum. & nympheo ſpecu: q in arce eius Nymphis ſacratum eſt: maxime illuſtre. Subit tum ripam mare & donec quinq; milia paſſuum abſit a mæotide refugientia uſque ſubſequens littora: qua ſatarchæ & taurici tenent: peninſulam reddit. Quod inter paludem & ſinum eſt: Taphræ nominatur. Sinus carcinites: in eo urbs eſt carcine: quam duo flumina Gerros & Hypacyris uno oſtio effluentia attingunt: uerum diuerſis fontibus & aliunde delapſi. Nam gerros iter baſilidas & nomadas euoluitur Siluæ deinde ſunt: quas maximas hæ terræ ferunt: & panticapes qui nomadas georgoſq; diſterminat. Terra tum longe diſtenta excedens tenui radice littori adnectitur. Poſt ſpacioſa modice paulatim ſeipſa faſtigiat: & quaſi in mucronem longa colligens latera facie poſiti enſis allecta eſt. Achiles infeſta claſſe mare ponticum ingreſſus ibi ludicro certamine celebraſſe uictoriam: & cum ab armis quies erat: ſe ac ſuos curſu exercitauiſſe memoratur: ideo dicta eſt dromos achilleos. Tum boryſthenes gentem ſui nominis abluit inter ſcythiæ amnes amœniſſimus turbidis aliis liquidiſſimus defluit: Placidior quam cæteri potariq; pulcherrimus. Alit lætiſſima pabula magnoſq; piſces: quibus & optimus ſapor: & nulla oſſa ſunt. Longe uenit ignotiſq; ortus e fontibus quadraginta dierum iter alueo ſtringit: tantoq; ſpatio nauigabilis ſecundum Boryſtenida & Olbida græca oppida egreditur. Calipidas hypanis includit. Ex grandi palude oritur: quā matrē eius accolæ appellant: & diu qualis natus eſt: defluit. Tantū nō lōge a mari ex paruo fonte: cui ex ampheō cognomē ē. Adeo amaras aquas accipit: ut ipē quoq; iam ſui diſſimilis & nō dulcis hinc defluat. Axiaces proxim⁹ ītra calipidas axiacaſq; deſcēdit. Hos ab iſtricis Tyra ſepat: ſurgit ī Neuris: q̄ exit: ſui nois oppidū attigit At illæ: qs cythiæ populos a ſeq̄ntib⁹ dirimit aptis ī Germāia: fontib⁹ alio: quā deſinit: noīe exorit. Nam per

imania magnarum gentium diu Danubius eſt. Deinde aliter appellan
tibus accolis Iſter fit:acceptiſqꝫ aliquod amnibus ingens.iam & eoꝝ:
qui in noſtrum mare decidunt: tantum Nilo minor totidem: quot il
læ oſtiis: ſed tribus tenuibꝰ:reliquis nauigabilibus effluit. Ingenia cul
tuſqꝫ gentium differunt.Eſſedones funera parẽtum læti & uictimis ac
feſto coitu familiarium celebrant.Corpora ipſa laniata & cæſis peco-
rum uiſceribus imixta epulãdo cõſumũt.Capita ubi fabre expoliuere
auro iuncta p̃ro poculis gerunt.Hæc ſunt apud eos ipſos pietatis ulti
ma officia.Agathyrſi ora artuſqꝫ pingunt:ut quiqꝫ maioribus præſtãt:
ita magis uel minus.Cæterum iiſdem omnes notis: & ſic ut ablui ne-
queant.Satmatæ auri argentiqꝫ maximarum peſtium ignari uice rerũ
commertia exercẽt.atqꝫ obſæua hyemis admodũ aſſidue demerſis in
humum ſedibus ſpecus aut ſuffoſas habitant.Totum brachati corpꝰ:
& niſi qua uident etiam ora ueſtiti.Tauri Iphigeniæ & Oreſtis aduen-
tu maxime memorati imanes ſunt moribus:imanemqꝫ famã habent:
Solere pro ꝓ uictimis aduenas cædere.Baſilidis ab Hercule: & echid-
na generis principia ſunt:Mores regii.Arma tantum ſagitte. Vagi no-
mades pecorum pabula ſequũtur:atqꝫ ut illa pecorum durant: ita diu
ſtatam ſedem agunt.Colunt Georgi exercẽtqꝫ agros.Axiace furari qd
ſit ignorant.Ideoqꝫ nec ſua cuſtodiunt.nec aliena contingunt.Interius
habitantium ritus aſperior & incultior regio eſt. Bella cædeſqꝫ amãt:
Moſqꝫ eſt bellantibus cruorem eius:quem primum interemerũt ipſis
e uulneribus ebibere:ut quiſqꝫ plures interemerit:ita apud eos habet
eximius.Cæterum ex partem eſſe cædis inter opprobria:uel maximũ:
ne fœdera quidem incruenta ſunt.ſauciant ſe:qui paciſcuntur: exem-
ptumqꝫ ſanguinem:ubi permiſcuere deguſtant.Id putant manſuræ fi-
dei pignus certiſſimum.Inter epulas:quot quiſqꝫ iterfecerit:referre læ
tiſſima & frequentiſſima mentio:biniſqꝫ poculis:qui plurimos retule
re:per potatis inter locantur honos præcipuus eſt.pocula ut Eſdones
parentum ita inimiciſſimoꝝ capitibus expoliunt.Apud anthropopha
gos ipſæ etiam epulæ uiſceribus humanis apparantur.Geloni hoſtium
cutibus equos ſeque uelant.Illos reliqui corporis:ſe capitum. Melan-
clænis atra ueſtis & ex ea nomen. Neuris ſtatim ſingulis tempus eſt:
quo ſi uelint in lupos:iterumqꝫ in eos:qui fuere mutentur. Mars om
nium deus.Ei pro ſimulacris enſes & tentoria dedicant: homineſqꝫ ꝓ
uictimis feriunt. Terræ latæ patent & ob e[illegible]dentia ripas ſuas plerum
qꝫ flumina nuſquam non ad pabula fertil[illegible] Alicubi uſqꝫ adeo ſteri-
les ad cætera:ut qui habitãt lignorũ egẽtes ignes oſſibꝰ alant.His thra

tia ꝓxima eſt:eaqꝫ a pontici lateris fronte uſqꝫ in illyricos penitus imiſ ſa qua latera agit iſtro pellagoqꝫ cõtingitur.Regio nec cœlo læta nec ſo lo:& niſi qua mari ꝓpior eſt:infœcũ iã frigida:eorũqꝫ:quæ ferunt mali gne admodum patiens:raro uſqꝫ pomiferã arborem:uitẽ frequentius tolerat:ſed nec eius quidẽ fructus maturat ac mitigat:niſi ubi frigora obiectu frundium cultores arcuere. Viros benignius alit nõ ad ſpeciẽ tamẽ.Nam & illis aſper atqꝫ indicens corporum habitus eſt.Cæterum ad ferociã & numerum:ut multi imiteſqꝫ ſint: maxime ferax. Paucos amnes:qui in pelagus euadunt:uerum celeberrimos hebrum & neſton ſtrymona emittit.Montes interior attollit hæmon & Rhodopẽ & or/ belon ſacris liberi patris & cœtu menadum Orpheo primũ initiante celebratos:equis hæmus i tantũ altitudinis abit:ut euxinum & adriam ex ſummo uertice oſtendat una gens traces habitant aliis aliiſqꝫ prædi ti & nominibus & morib⁹ quidam feri ſunt & ad mortem paratiſſimi: Getæ utiqꝫ.Id uaria opinio ꝑficit.Alii redituras putant animas obeun tiũ.Alii & ſi non redeant non extingui tamen ſed ad beatiora tranſire: Alii emori quidem:ſed id melius eſſe quã uiuere . Itaqꝫ lugentur apud quoſdam purperia:natiqꝫ deflentur.Funera cõtra feſta ſunt & ueluti ſa cra cantu luſuqꝫ celebrãtur.Ne fœminis quidem ſegnis eſt anim⁹ ſuꝑ mortuoꝝ uiroꝝ corpora iterfici:ſimulqꝫ ſepeliri uotum eximium ha bent:& quia plures ſimul ſingulis nuptæ ſunt cuius id ſit decus apud iudicaturos magno certamine affectant:moribus datur:eſtqꝫ maxime lætum.cum in hoc contenditur:uincere. Mœrẽt alii uocibus:& cum acerbiſſimis planctibus efferunt.At quibus cõſolari eos animus eſt ar ma opeſqꝫ ad rogos deferunt:paratiqꝫ:ut dictitant. Cum fato iacentis: ſi detur i manus:uel paciſci uel decernere:ubi nec pugnæ nec pecuniæ locus ſit:manẽtqꝫ dominos proci.Nupturæ uirgines nõ aparentibus uiris traduntur ſed publice aut locãtur ducendæ:aut uenerunt.Vtrum fiat ex ſpeciæ &moribus cauſa eſt.Probæ formoſæqꝫ i precio ſunt:cæ teras qui habeant mercede quæruntur.Vini uſus quibuſdam ignotus eſt. Epulãtibus tamen ubi ſuper ignes quos circũſidẽt. quædam ſemi na ingeſta ſunt:ſimilis ebrietati hilaritas ex nidore contingit.In littori bus Iſtro proxima eſt Iſtropolis . Deinde a Mileſiis deducta calatis: & Tritonice:& portus caria:& Tiriſtris promontorium: quod præterue/ ctos alter ponti angulus accipit:aduerſus Phaſiacos:& niſi amplior fo ret:ſimilis fuit : Hic bizo- motu terræ intercidit . Eſt portus cru/ nos : urbes dionyſiopol: Oddeſſos. Meſſembria ; Anchialos & in/ timo in ſinua : atqꝫ ubi pontus alterum ſui flexum angulo finit ma/

gna Apollonia: recta de hinc ora : niſi ꝙ media ferme in promontorium : quod thinniam uocant : exit & incuruis contra ſe littoribus obtenditur:urbeſq; ſuſtinet Halmydeſon & philiam & phinopolim: Hactenus pontus.Deinde eſt boſphorus & propontis.In boſphoro Bizantium.In propontide Selymbria : perinthus bathynis. Amboeſque: qui interfluunt erginus & atyras.Tum Rheſo regnata quondam pars thraciæ:& biſantæ ſamiorum:& ingens aliquando cypſela. Poſt locus quem grai macrontichos.appellant:& in radice magnæ peninſulæ ſedens lyſimachia.Terra:quæ ſequitur nuſquam lata:atq; hic arctiſſima inter helleſpontum ægeumq; procurrit.Anguſtias Iſthmon. frontem eius maſtuſiam:totam cherſoneum appellant.Ob multa memorabile eſt.In ea flumē ægos naufragio claſſis atticæ īſigne.Eſt & Abydo obiacens ſeſtos Leandri amore pernobilis. Eſt & regio:in qua perſarum exercitus diuiſas ſpatio pelagoq; terras auſus pontibus iungere: mirum atq; ingens facinus: ex Aſia in græciam pedes : & non nauigata maria trāſgreſſus eſt.Sunt Protheſilai oſſa conſecrata delubro. Eſt & portus Cœlos athenienſibus & lacedæmoniis nauali acie decernentibus:laconicæ claſſis ſignatus excidio.Eſt cynoſſema tumulus hecubæ ſiue ex figura cauſis in quam conuerſa tradit;ſiue ex fortuna:in quam deciderat humili nomine excepto.Eſt macidos.Eſt helleus:quæ finit helleſpontum.Aegeum ſtatim pelagus uaſte longum littus impellit: ſummotaſq; terras hinc ad promontorium : quod Sunium uocatur: magno ambitu molliq; circumagit : eius tractum legentibus præuectiſq; maſtuſiam tum ſinus intrādus eſt:qui alterum Cheſoneſi latus abluens iugo facile uallis includitur & ex fluuio quem accipit. Melas dictus.Duas urbes amplectitur alopeconeſum & altero Iſthmi littoris ſitam cardiam.Eximia eſt ænos ab Aenea profugo condita. Circa hebrum cicones. Tranſeundem doriſcos: ubi Xerxem copias ſuas:quia numero non poterat: ſpatio menſum ferunt. Deinde promontorium Serrium: ex quo canentem orphea ſecuta : & narrantur nemora. Zonæ.Tum ſcenos fluuius:& ripis eius adiacens maronia.Regio ulterior Diomedem tulit immanibus equis mandendos ſolitum obiectare aduenas:& iiſdem ab Hercule obiectum. Turris: quam Diomedis uocant:ſignum fabulæ remanet:& urbs:quam ſoror eius ſuo nomine nominauit. Abdere: ſed ea magis id memorandum habet ꝙ Democritum phyſicum tulit quam ꝙ ita condita eſt : Vltra neſtos fluit.Interq; eum & ſtrymona urbes ſunt:Philippi.Apolonia: Amphipolis. inter ſtrymona & Athom turris calarnea & portus caprullon. urbs acan

thos & Oeſyma.inter athon & pallene neleona & olynthos Strimon : ſicut diximus:amnis eſt longeq; ortus & tenuis : alienis ſubinde aquis fit amplior & ubi non longe a mari lacum fecit:maiore quam uenerat alueo erumpit.Athos mons eſt adeo elatus : ut credatur altius aciem : quam unde imbres cadũt:ſurgere.Capit opinio fidẽ:quia de aris quas in uertice ſuſtinet:nõ abluitur cinis:ſed quo relinquitur agere manet : Cæterum non promontorio:ut alii:uerum totus eſt:totoq; longe dorſo procedit in pelagus.Qua continenti adhæret & Xerxe in graios tendente perfoſſus tranſnauigatuſq;:& actus freto nauigabili puius. Ima eius tenent paruæ pelaſgorum coloniæ.in ſummo fuit oppidũ Acroathon:in quo ut ferunt:dimidio longior quam in aliis terris ætas habitantium erat.Palene ſoli tam patentis:ut quinq; urbium ſedes ſit atq; ager.Tota in altum abit.Anguſta ſatis unde incipit.Ibi eſt potidæa : at ubi laxius patet.Mende Scioneq; referendæ:illa ab hæretris. Hæc ab Achiuis:capto ilio remeãtibus poſita.Tum macedonum populi. quot urbes habitant:quarum Pellam maxime illuſtrem alumni efficiunt : Philippus græciæ domitor:Alexander etiam Aſiæ.in littore flexus megibernæus inter promontoria diuidit canaſtreum & portum: qui copos dicitur. Vrbes toronem & phyſcellam:atq; unde ipſi nomẽ eſt.Megibernam incingit caneſtrio promontorio Scione proxima eſt. Mecyberneus aũt.i.ſinus in medio qua terra dat gremium:modice in littora ingreditur.Cæterum longis in altum imiſſis lateribus ingens inter maria ſinus eſt.in eum axius per macedonas etiam per theſſalos Peneus excurrit:ante axium theſſalonice eſt.iter utrũq; Caſſandria.Cydna: aloros:derris:a Peneo:ſepias:corinthia.meliboea. caſtanea pares ad famam:niſi q philotectes alumnus Meliboeam illuminat.Terræ interiores claris locoq; nominibus inſignes pene nihil ignobile ferũt. Hic nõ longe eſt Olympus.Hic pelion.Hic oſſa:montes gigantum fabula belloq; memorati.Hic muſarũ parens domuſq; pieria. hic nouiſſime calcatum graio. Herculi ſolum ſaltus œtæus. Hic ſacro nemore nobilia tempe.hic libetrha : carminumq; fontes obiacent. Tum iam uaſte & multum prominens græcia:& dum myrthoum pelagus attingat:a ſeptentrione in meridiem uecta: qua ſol oritur ægeis : qua occidit Ioniis fluctibus obiacet:ac proxime ſpacioſa:& hellas nomine grandi fronte pcedit:mox mari utroq; & Ionio magis latere eias ĩtrãte donec quinq; millia paſſuum pateat media ferme prope inciditur.Deinde rurſum terris huc ſe & illuc uerum in Ionium mare magis expãdentibus progreſſiſq; in altum nõ tam lata q̃ cœperat:ingens tamẽ iterum & quaſi

peninſula extenditur.uacaturq; pelopõneſos : ob ſinus & promontoria:quis(ut fibris)littora eius inciſa ſunt : ſimul ꝙ tenui tramite in latus effunditur:platani folio ſimillima.In macedonia prima eſt Theſſalia.Deinde magneſia.phthiotis.doris.locris.phocis.boetis.attis.megaris.Sed oĩum attis clariſſima.In pelopõneſo argolis.Lacõice.meſſenia.achaia.elis.arcadia.ultra ætolia.arcanania.epiros uſq; in adriam.De locis atq; urbibus:quæ maræ non abluit.hæc maxime memoranda ſunt in Theſſalia. Lariſſa aliquando iolcos. ideſt Magneſia. Antronia . In phthiotide phthia. In locride cynos & callicros. in phocide delphi & mons parnaſus: & Apollinis fanum atq; oraculum . In Boetia thebæ & citheron fabulis carminibuſq; celeberrimus.In attide eleuſin Cereri conſecrata:& clariores:q̃ ut indicari egeant.Athenæ.In megaride:unde regioni nomen eſt megara. Vt in argolide argos:& mycenæ: & templum iunonis uetuſtate & religione percelebre. In laconide terapne. Lacedæmon . amyclæ mons Taygetus . In meſſenia Meſſene & methone.In achaia atque elide quondam piſæ œnomai . elis & numen delubrumq; olympii Iouis certamine gymnico & ſingulari ſanctitate.Ipſo quidem tamen ſimulacro:quod phidiæ opus eſt maxime nobile. Arcadiam peloponneſiacæ gentes undiq; incingunt . In ea ſunt urbes pſophis & Tenia.orchomenos.montes Pholoe.Cyllenius. Parthenius . Mænalus. flumina erymanthus & ladon . In ætolia naupactos.In acarnania Stratos oppida.In epiro dodonæi iouis templum: & fons ideo ſacer:ꝙ cum ſit frigidus: & immerſas faces(ſicut cæteri)extinguat:ubi ſigne igne procul admouentur:accendit.At cum littora leguntur a promontorio Sepiade per Demetriam & boion & pteleon & echinon ad pagaſeum ſinum curſus eſt:illæ urbem pagaſam amplexus amnem Sperchion accipit:& quia Minyæ colchida petentes inde argo nauem ſoluere memorantur. Ab eo ad ſunium tendentibus illa prænauiganda.maliacus & opuntius grandes ſinus:& in iis cæſorum etiã laconum trophæa Thermopylæ Opes:ſcarphia:enemides alope. Antedon.larumnæ.aulis agamemnoniæ graiorumq; claſſis in Troiam coniurantium ſtatio.Marathon magnarum multarumq; uirtutum teſtis iam inde a Theſeo Perſica maxima clade pernotus.R amnus parua illuſtris tamen:q; in ea fanum eſt Amphiarai:& phidiaca nemeſis. Thoricos & brauronion olim urbes:iam tantum nomina. Sunium promontoriũ eſt:finitq; id littus hellados:qđ ſpectat ad oriẽtẽ.Inde ad meridiẽ terra cõuertit uſq; ad megarã Atticæ ut mõ latet: ita nũc fronte pelago adiacens.Ibi eſt Pyræus Athenienſium portus. Scyronia ſaxa ſæuo

quondam Scyronis hoſpitio etiam nunc infamia. Magarenſium tra-ctus Iſthmon attingit. Hoc illi cognomen eſt: quia quinq; milium ſpa-tio ægeum mare ab ionio ſubmouens anguſto tramite helladi pelopō-neſon annectit. in eo eſt oppidum Cenchreæ fanum Neptunni. Ludi quos iſthmicos uocant: celebres: corinthos olim clara opibus. Poſt clade notior. Nunc romana colonia. Ex ſumma arce: quam acro corin-thon appellant: maria utraq; cōtuens. Pelopōnenſi oram: ſicut dixim⁹: ſinus & ꝓmontoria lacerant. Ab oriente Bucephalos & cherſoneſus & ſcyleon: ad meridiē malea. tænaros. achritas. ichthis. ad ueſperum che-lonates & araxos. Habitant ab iſthmo ad Scyleon epidaurii æſculapii tēplo īclyti & troezenii fide ſocietatis atticæ illuſtres. Port⁹ Sarronic⁹ & ſchœnitas & pagonus. Oppida autem Epidaurus & troezen & her-miona his littoribus appoſita ſunt. Inter Scyleon & maleam laconic⁹. Inter tænaron & acritam & ichthym cypariſius. in argolico ſunt noti amnes eraſinus atq; inachus: & notum oppidum lerne. In laconico ci-thius & eurotas in ipo tænaro. Neptunni templum & ſpecus illi: quē in ponto Acheruſiū diximus facie & fabula ſimilis. in aſineo flumen pamiſum. in cipariſio alpheus. Nomē dedit urbs in littore ſita. Hinc ci-pariſus. illinc aſine. Meſſenii pilliq; terras colunt: & ipſa pelago pylos adiacet. Cillene: Calipolis: patræ oram illam tenent: in quam Chelona-tas & Araxos excurrunt. Sed cillenæ ꝙ Mercurium ibi natum arbitrā-tur inſignis. Rhion deinde: maris id nomen eſt: anguſte & uelut freto lacus ore frequenti incidens inter ætolos & peloponneſiacos uſq; ad iſthmon irrumpit. in eo ad ſeptētriōnem ſpectare littora incipiunt. in his eſt ægeon & ægina & olyros & ſicyon. ac in aduerſis pagæ: creu-ſis. Anticyra. œanthia. Cyrra: & notior aliquanto nomine calydon: & euenos. Extra rhion in acarnania maxime clara ſūt oppidum Leucas. flumen achelous. In epiro nihil ambracio ſinu nobilius eſt. Facit ſin⁹: qui anguſtis faucibus & quæ minus mille paſſibus pateant grande pe-lagus admittit. Faciunt urbes quæ aſſident Actium. Argi. Amphilocis. Ambracia. æacidarum regna. Pyrrhiq;. Butroton ultra eſt. Deinde Ce-rauni montes. ab iis flexus in adriam. hoc mare magnum ſucceſſu lit-torum acceptum: & uaſte quidem in latitudinem patens: qua penetrat tamen uaſtius illyricis uſq; tergeſtum: cætera gallicis italiſq; gentibus cinguntur. Parthenii & daſarctæ prima eius tenent. Sequentia paula-tim Enthellæ: phæaces. Deinde ſunt: quos proprie illyricos uocāt. Tū pyræi & liburni & Iſtria Vrbium prima eſt Oricum. ſecunda durachi-um Epidannos ante erat. Romani nomen mutauere: quia uelut in

dámnum ituris omne id uiſum ē. Vltra ſunt appollonia:ſalona.iadera: nona.traguriurn:ſinus polaticus & pola quondam a colchis:ut ferunt habitata: inquantum res tranſeunt nunc romana colonia. Amnes autem æas:& nar.& Danubius qui iam dictus eſt iſter: ſed æas ſucundũ apolloniam. Nar inter pyræos & liburnos: per iſtros iſter emittitur. Tergeſte intimo in ſinu adriæ ſitum ſinit illyricum.

Italiæ deſcriptio. Cap.II.

d E Italia magis quia ordo exigit q̃ quia monſtrari eget pauca dicentur. Nota ſunt omnia:ab alpibus īcipit in altum excedere:atq̃(ut procedit)ſe media perpetuo apœnini iugo montiſ attollens inter Adriacum & tuſcum:ſiue(ut aliter eadem appellãtur)inter ſuperum mare & inferum excurrit diu ſolida. Verum ubi longe abit in duo cornua ſcinditur:reſpicitq̃ altero ſiculum pelagus: altero ionium tota anguſta & alicubi multo q̃ unde cœpit anguſtior. interiora eius aliæ aliæq̃ gentes. Siniſtram partem Carni.& Veneti colunt togatam galliam. Tum italici populi picentes. Frentani. Dauni. Apuli. Calabri. Salentini. Ad dextram ſunt ſub alpibus Ligures. Sub apœnino Hetruria. poſt latium. Volſci. Campani.& ſuper Lucaniam Brutii. Vrbium:quæ procul a mari habitantur opulentiſſimæ ſunt ad ſiniſtram Patauium Antenoris. Mutina & Bononia Romanorum coloniæ. Ad dextram Capua a Tuſcis: & Roma quondam a paſtoribus condita. Nunc ſi prō materia dicatur alterum opus. At in oris proxima eſt a tergeſte Concordia. interfluit Timauus nouem capitibus exurgẽs uno oſtio emiſſus. Deinde Natiſo nõ longe a maridiẽ atttngit Aquileiam. Vltra eſt altinum. Superiora late occupat littora padus. Nãq̃ ab imis radicibus ueſculi mõtis exortus paruis ſe primum fontibus colligit:& aliquatenus exilis ac macer:mox aliis amnibꝰ adeo augeſcit atq̃ alīt: ut ſe p ſeptem ad poſtremũ oſtia effũdat. Vnũ de his magnũ padũ appellant. inde tã citꝰ proſilit. ut diſcuſſis fluctibꝰ diu qualẽ emiſit: undã agat:ſuumq̃ etiã in mari alueũ ſeruet:donec eũ ex aduerſo littorꝫ iſtriæ eodẽ impetu profluens iſter amnis excipiat: Hac re per ea loca nauigantibus:qua utrinq̃ amnes eunt inter marinas aquas dulcium hauſtus eſt. A pado ad Anconam tranſitur Rauenna, Ariminum. Piſaurũ Faneſtris colonia. flumen metaurus atq̃ Eſis:& illa in anguſto illoꝝ duorũ ꝓmontorioꝝ ex diuerſo coeuntium inflexi cubiti imagine ſedẽs:& ideo a grais dicta Ancona. Inter gallicas italicaſq̃ gẽtes quaſi terminꝰ ītereſt. Hæc enī prægreſſos Piceni littora excipiunt. In quibꝰ humana potentia cliterna. cupra urbes. caſtella ãt firmũ. adria. truẽtinũ.

Id ei fluuio:qui præterit nõmen eſt. Ab eo Senogallia maritima: Ha-
bent.n.fluminis hoſtia urbes bucara & hiſtonium. Dauni autem Ti-
fernum amnem. Clateriniam. Lucrinum. Theanum oppida mõtemq̃
garganum. Sinus eſt continuo Apulo littore incinctus nomine Vrias
modicus ſpatio:pleraq̃ aſper acceſſu. extra Sypuntum:uel ut graii dixe
re Sipyus:& flumen quod canuſium attingens:aufidum appellãt. Poſt
Barium & Egnatia:& Ennio ciue nobiles rudiæ:& in Calabria Brun-
duſium. Valetium lubiæ hydus mons. tum ſalentini campi: & ſalen-
tina littora: & urbs graia Gallipolis. Hucuſq̃ Adria: Hucuſq̃ Italiæ la
tus alterum pertinet. Frons eius in duo quidem ſe cornua ſicut ſupra
diximus ſcindit. Cæterum mare: quod inter utraq̃ admiſit tenuibus
promontoriis ſemel iterumq̃ diſtinguens non uno margine circuit:
nec diffuſum patenſq̃:ſed per ſinus recipit. Primus Tarentinus dicitur
inter promontoria. Salen & Lacinium. In eoq̃ ſunt Tarentus:Metha-
pontum. Heraclea. Croto. Turium. Secundus. Scyllaceus inter promon
toria Lacinium & Zephyrium:in quo eſt Petilia. Cocinthus. Scyllace-
um miſtræ. Tertius inter zephyrium & Brutium. Çonſentiam:Caulõ-
niam:locroſq̃ circundat. In Brutio ſunt colũna regia rhegium. Scylla.
Taurianum & metaurum; Hinc in tuſcum mare deflexus eſt. & eiuſ-
dem terræ latus alterum terina Hippo nunc Vibon temeſa. Campe-
tia. Blanda Buxentum. Velia. Palinuri olim phrygii gubernatoris. Nũc
loci nomen. Præſtanꝰ ſinus. Pæſtum oppidum. Silarus amnis. Picentia;
peræ:quas Syrenes habitauere. Mineruæ promontorium. Omnia Lu-
caniæ loca. Sinus puteolanus. Surrentum. Herculanæum. Veſuuii mõ-
tis aſpectus Pompeii Neapolis. Puteoli. Lacus lucrinus & Auernus. Ba
iæ. Miſſenum. Id nunc loci aliquando phrygii militis nomen. Cumæ
Linternum. Vulturnus amnis. Vulturnum oppidum. Amœna campa
niæ littora. Sinueſſa. Liris. Minturnæ. Formiæ. Fundi Terracina. Cir-
ces domus aliquando cyrceii:Antium. Aphrodiſium. Ardea. Lauren-
tum. Oſtia citra Tyberim in hoc latere ſunt. Vltra pyrgi:anio:caſtrum
nouum. Grauiſce Coſſa Telamon. Populonia. Cecina. Piſæ:hetruſca &
loca & nomina. Deinde Luna Ligurum: & liguria:& Genua: & Saba-
tia:& Albigaunum. Tum paulon & Varum flumina utraq̃ ab alpibꝰ
de lapſa:ſed Varum:quia Italiam finit aliquanto notius. Alpes ipſæ ab
iis littoribus longe lateq̃ diffuſæ:primo ad ſeptẽtrionem magno gra-
du excurrunt. Deinde ubi germaniam attigerunt uerſo impetu in
orientem abeunt: dirreptiſque populis immanibus uſq̃ in Thraci-
am penetrant.

¶Galliæ deſcriptio. Cap.III.

g Allia Lemano lacu & gebennicis montibus in duo latera diuiſa, atqꝫ altero tuſcum pelagus attingens: altero oceanum. Hinc a Varo illinc a Rheno ad pyreneum uſqꝫ promittitur. Pars noſtro mari appoſita: fuit aliquando braccata: nunc narbonenſis magis culta & magis conſita: ideoqꝫ etiam lætior. Vrbium: quas habet: opulentiſſimæ ſunt uaſio uocuntiorum. Vienna alobrogum. auenio. cauarum arecomicorum. Nemauſus. Toloſſa Tectoſagum ſecundanorum. Arauſio ſextanorum: arelate: ſeptimanorumqꝫ blittera: ſed anteſtatonis atacinorum: decimanorumqꝫ colonia. Vnde olim ſis terris auxilium fuit: nunc & nomen & decus eſt Martius narbo. In littoribus aliquot ſunt cum aliquibus nominibus loca. Cæterum raræ urbes: quia rari portus: & omnis plaga auſtro: atqꝫ africo expoſita eſt. Nicæa tangit alpes: tangit oppidum deceatum: tangit antipolis. Deinde eſt forum iulii Octauianorum colonia: tunc poſt Athenopolim: & olbiam: & Glanon & cithariſtes & halycidon maſſilenſium portus: & in eo ipſa Maſſilia. Hæc a phoceis oriũda: & olim inter aſpas poſita: nunc ut pacatis ita diſſimillimis tamen uicina gentibus. Mirũ q̃ facile & tunc ſedem alienam cœperit: & adhuc morẽ ſuum teneat. inter eam & Rhodanũ maritima auaticorum ſtagno aſſidet foſſa mariana. Partẽ eius amnis nauigabilis alueo effũdit. Alioqn littus ignobile ẽ lapideũ ut uocãt: ĩ quo Herculẽ cõtra albiona & bergion Neptũni liberos dimicantẽ: cum tela defeciſſent: ab ĩuocato ioue adiutum imbre lapidũ ferunt. Credas pluiſſe. Adeo multi paſſim & late iacent. Rhodanus nõ longe ab iſtri rheniqꝫ fontibus ſurgit. Deinde lemano lacu accept⁹ tenet impetũ: ſeqꝫ ꝑ mediũ: integer agent quantus uenit egredit̃: & inde cõtra in occidentẽ ablatus aliquãdiu gallias dirimit. Poſt curſu in meridiem abducto hac intrat: acceſſuqꝫ alioꝝ amniũ iam grãdis & ſubinde grandior inter uolcas & cauaras emittitur. Vltra ſunt ſtagna Volcarum. Ledum flumen. Caſtellũ latara. meſua collis incinctus mari pene undiqꝫ: ac niſi ꝙ anguſto aggere cõtinenti annectitur inſula. Tũ ex gebẽnis demiſſus Arauraris iuxta Agatã. Secũdũ bliteras orbis fluit. Atax ex pyreneo monte digreſſus: qua ui fontis aquis uenit exiguus uaduſqꝫ. Eſt etiam ingentis alioquin aluei tenens: niſi ubi narbonem attingit. nuſquam nauigabilis. ſed cum hibernis intumuit imbribus: unde eo ſolitus inſurgere: ut ſe ipſe non capiat. Lacus accipit eum Rubreſus nomĩe ſpatioſ⁹ admodũ: ſed quã mar̃ admittit: tẽuis aditu: Vltra ẽ Leucata littoris nomen; & ſalſule fons non dulcibus aquis defluens: ſed

ſalſioribus & quam marinæ ſunt: iuxta campus minuta arundine: gracilicꝫ per uiridis. Cæterum ſtagno ſubeunte ſuſpenſus: id manifeſtat media pars eius quæ abſciſſa proximis uelut inſula natat: pellicꝫ ſe atcꝫ attrahi patitur: quin & ex iis quæ ad imum perfoſſa ſunt: ſuffuſum mare oſtenditur. Vnde graiis noſtriſcꝫ etiam auctoribus: ueri ne ignorantia: an prudentibus etiam mendacii libidine uiſum eſt tradere poſteris: in ea regione piſcem e terra penitus erui: q ubi ex alto hucuſcꝫ penetrauit per ea foramina ictu captantium interfectus extraitur: inde eſt ora Sardonum: & parua flumina thelis & thicis: ubi accreuere perſæua. Colonia Ruſcino. uicus eliberri magnæ quondam urbis & magnarum opum tenue ueſtigium. Tum inter pyrenæi promōtoria portus ueneris eſt ſinu ſalſo & ceruaria locus finis Galliæ.

¶Hiſpaniæ deſcriptio. Cap. IIII.

PYreneus primo hinc in Britanicum procurrit oceanum tum inter terras fronte conuerſus Hiſpaniam irrumpit: & minore eius parte ad dexteram excluſa trahit perpetua latera continuus per omnem donec prouinciam longo limite immiſſus in ea littora: quæ occidenti ſunt aduerſa perueniat. ipſa Hiſpania: niſi qua Gallias tangit pelago undicꝫ incincta eſt: ubi illis adhæret maxime anguſta paulatim ſe in noſtrum & oceanum mare extendit: magis magiſcꝫ latior ad occidentem abit: ac fit ibi latiſſima: uiris: equis: ferro: plumbo: ære: argento aurocꝫ & tam abundans: & adeo fertilis: ut ſicubi ob penuriā aquarum effœta & ſui diſſimilis eſt. Linum tamen aut ſpartum alat. Tribus autem eſt diſtincta nominibus. Parſcꝫ eius Tarraconenſis: pars Betica. pars Luſitania uocatur. Tarraconenſis altero capite Gallias. Altero beticam Luſitaniamcꝫ contingens: mari latera obiicit noſtro: qua meridiem: qua ſeptētrionem ſpectat oceano. illas fluuius anas ſeparat: & ideo betica maria utracꝫ proſpicit: ad occidentem atlanticum ad meridiem noſtrum. Luſitania Oceano tantummodo obiecta eſt. ſed latere ad ſeptētriones: fronte ad occaſum. Vrbiū de mediterraneis in Terraconenſi clariſſimæ fuerunt Pallantia & Numantia: nunc eſt Cæſarauguſta. in Luſitaia. Emerita. in betica: Aſtagi: Iſpalis. Corduba. At ſi littora legas a ceruaria proxima eſt rupes. Quæ in altum pyreneum extrudit. Deinthicis flumen ad Rhodam. Clodianū ad emporia. Tum mons Iouis cuius parti occidenti aduerſam eminentiam cautium habet: quæ inter exigua ſpatia: ut gradu ſubinde conſurgunt: ſcalas Hannibalis appellant. Inde ad tarraconem parua ſunt oppida Blanda illuro: betullo: barchino. Subur. Tholobi: parua flumina Bettulo iuxta io

uis montem Rubricatum in Barchinonis littore inter Subur & Telo-
bin maius taraco. Vrbs eſt in his horis maritimarum opulentiſſima
Tulcis. Eam modicus amnis ſuper:ingens Iberus deorſum attingit. in-
de ſe in terras pelagus inſinuat:& primum magno impetu admiſſum:
mox in duos ſinus promontorio:quod Ferrariam uocant:ſinditur:pri
or ſucronenſis dicitur: maiorq; ac magno ſatis ore pelagus accipiens:
& quo magis penetratur:anguſtior Sorobin & Duriam & ſucronem
non magna excipit flumina. Vrbes complexus & alias quidem: ſed nó
tiſſimas Valentiam & ſaguntum illam fidem & ærumnis inclytá: ſe-
quens ilicitanus Alonem habeti & lucentiá: & unde ei nomẽ ẽ ilicen.
Hic iam terræ magis in altum eunt:latioremq; q̃ fuerat. Hiſpaniá faci
unt. Verem ab iis:quæ dicta ſunt:ad principia beticæ præter Cartha-
ginem: quam dux pœnorum Aſdrubal condidit : nihil referendum
eſt. In illis oris ignobilia ſunt oppida : & quorum mentio tantum ad
ordinem pertinet. Virgi. in ſinum quem Virgitanum uocant. Extra
Abdera:ſuel:Hexi:Menoba. Malaca ſalduba lacippo. Berbeſul. Aperit
deinde anguſtiſſimũ pelagus & proxima inter ſe Europæ: atq; Aphri-
cæ littora montes efficiunt : ut initio diximus : columnæ Herculis
abyla & calpes : uterq; quidem ſed calpes magis & pene totus in ma-
re prominens. Is mirum in modum concauus. Ab ea parte qua ſpe-
ctat occaſum:medium fere latus aperit:atq; inde ingreſſus totus admo
dum peruius prope quantum patet ſinus: & ſpecus ultra eſt. In eoq;
Cartheia:ut quidam putant aliquando Tarteſſos: & quam tranſuecti
ex aphrica phœnices habitant: atq; unde nos ſumus: cingent eratum
mellaria:& bello & Beſipho uſq; ad Iunonis promõtoriũ orã freti oc
cupat. Illud iam in occidentem & oceanum obliquo iugo excurrens
atq; ei quod in aphricam ampeluſiam eſſe dixeramus aduerſum: qua
noſtra maria ſunt : finit Europen. Gades inſula quæ egreſſis fre-
tũ obuia ẽ:admõet ante reliq̃s dicer̃ q̃ in Oceãi littora terrarũq; circui
tum:ut initio promiſſimus oratio excedat. Paucæ ſunt in mæotide: In
de enim uidetur commodiſſimum incipere:neq; omnes tamen incolũ
tur. Nam nec pabula quidem large ferunt : Hac re habitantibus caro
magnorum piſcium ſole ſiccata : & in puluerem uſq; cõtuſa pro farre
eſt. Paucæ & in ponto. Leuce boryſthenis oſtio obiecta parua admo-
dum:& ꝙ ibi Achilles ſitus eſt:achillea cognomine. Non longe accol-
litur aria quæ Marti ſacrata:ut fabulis traditur:tulit aues cum ſumma
clade aduenientiũ pennas quaſi tela iaculatas. Sex ſunt inter iſtri oſtia.
Ex iis Pece notiſſima & maxima. Thynnias mariandynorum finibus

proxima urbem habet:quam quia bithyni incolunt bithynida appellant. Contra thratium boſphorum duæ paruæ:paruoq; diſtantes ſpatio & aliquando creditæ:dictæque concurrere:& cyaneæ uocantur & ſymplegades. In propontide tantum proconeſos habitatur. Extra helleſpontum earum quæ aſiaticis regionibus adiacent : clariſſimæ ſunt Tenedos ſigæis aduerſa littoribus:& quo dicentur ordine ad promontorium Tauri montis expoſitæ:quas quidam dici putauere Macaron: ſiue ꝙ fortunati admodum cœli ſolique ſunt:ſiue ꝙ eas ſuo ſuorumq; regno Macar occupauerat:In Troade leſbos:& in ea quinq; olim oppida antiſſa:Pyrrha.Ereſſos.Ciraua.Mitylene.in ionia Chios & Samos. in Cariacos.in Lycia Rhodos.in illis ſingulæ ſunt iiſdem nominibus urbes.in Rhodo tres quondam erant Lindos. Camiros. ielyſos : quæ contra Tauri promontorium importune nauigantibus obiacent Chelidoniæ nominant.in ſinu quem maximum Aſia recipit prope media cypros ad ortum occaſumq; ſe immitens recto iugo inter ciliciam Syriaſq; porrigit ingẽs: ut quæ aliquando nomen regno cœpit & nunc aliquot urbes ferat:quarũ clariſſimæ ſalamis & paphos: & quo primũ ex mari uenerem egreſſam accolæ affirmant:palæpaphos. Arados etiã in phœnice eſt parua:& quantũ patet tota oppidũ frequens tamen:qa etiam ſuper aliena tecta ſedẽ ponere licet. Parua & Canopos Nili oſtio: quod canopicum uacant:obuia ẽ. Menelai gubernator Canobus ibi forte moriẽs nomen inſulæ:illa oſtio dedit. Pharos Alexandriæ nunc ponte coniungit. Olim ut homerico carmine proditũ eſt:ab eiſdẽ oris curſu diei totius abducta:& ſi ita res fuit:uideri poteſt coniectãtibꝰ in tantũ mutatæ cauſas Nilum præbuiſſe:dũ limũ ſubinde: & præcipue cũ exundaret:littori adnectens auget terras ſpaciũq; augeſcentiũ in uicina uada promouet.in aphrica contra maiorem ſyrtim cuteletos:contra minoris promontoria meninx:& cercinna: contra Carthaginis ſinum Tarichiæ & ægates Romana clade memorabiles. Plures Europæ littoribus ſunt appoſitæ.in ægeo mari prope thratiam Thaſos.imbros.Samothrace.Scandille.polyægos.Scyathos.Haloneſos : & quam aliquando omnibus qui maraſ erant: cæſis tantum fœminæ tenuiſſe dicuntur : atho monti . Lemnos aduerſa . Pagaſeus ſinus . Scyathon proſpicit. Sciniſon amplectitur. Eubœa ad meridiem promontorium gereſton : & caphaream ad ſeptentrionem caunum extrudit.& nuſquam lata duum miliũ ſpatium habet ubi arctiſſima eſt. Cæterum longa totiq; Boetiæ appoſita anguſto freto diſtat a littore. Euripon uocant:rapidum mare & alterno curſu ſepties die:ac ſepties no-

ete fluctibus ſuicem uerſſis:adeo immodice fluens.ut uentos etiam ac
plena uentis nauigia fruſtretur. Aliquot in ea ſunt oppida heſtiæa ere
tria pyrrha neſos.œchalia. Verum opulentiſſimæ caryſtos & chalcis:
In attide Helenæ eſt nota ſtupro Helenæ & ſalamis excidio claſſis per
ſicæ notior circa peloponneſon etiam nunc in ægeo phitiuſa & ægina
epidaurico littori proxima. Troezenio calauria iter ignobiles alias læ
to Demoſthenis nobilis. In myrthoo cythera contra maleam emiſſa:
& Teganuſa contra acritam. In Ionio protehyria. Cephalonia. Neritos.
Same. Zacynthos. Dulychium:& inter non ignobiles. Vlyſſis nomine
Ithaca maxime illuſtris. in Epiro Echinades:& olim Plotæ nunc Stro
phades. Contra ambracium ſinũ Leucadia:& uicina Adriaco mari Cor
cyra. hæ thracum graiorumq; terris obiacent. At iterius Melos. Olea
ros. ægina. cothon Ios. Therea. Gyaros. Hippuris. Dionyſſa. Cianos.
Chalcis. Icaria. Pinaria. Niſyros. Lebyntohos. Calydnæ. Aſine hæ quia
diſperſæ ſunt ſporades. Ab eis Sicynus. Hipanos. Sipanos. Seriphos. He
nea. Paros. Syros. Tenos. Myconos. Naxos. delos andros: quia in orbem
iacent Cyclades dictæ ſunt. Super eas iam in medio mari ingens & cen
tum quondam urbibus habitata Crete ad orientem promontorium
Samonium ad occidẽtem criu metopon immittit: niſi maior eſſet: Cy
pro ſimilis. multis famigerata fabulis. aduentu Europæ: paſiphaes &
Ariadnæ amoribus. Minotauri feritate fatoq;. Dedali operibus & fu
ga. Tum ſtatione atq; morte: maxime tamen eo ꝙ ibi ſepulti iouis pe
ne clarum ueſtigium ſepulchrum: cui nomen eius inſculptum eſſe ac
colæ oſtendunt. Vrbium notiſſimæ Gnoſſos. Gortyna. Lyctos. Lyca
ſtos. Holopyxos. Pœſtos. Cydon. Marathuſa. Dictina. iter colles ꝙ ibi
nutritum Iouem accepimus: fama Idæi mõtis excellit. Iuxta eſt aſticla.
Naulachos zephire. chriſſe. gaudos: & quas muſagorus numero tres:
uno tamen uocabulo appellant: atq; unde carpathio mari cognomen
eſt carpathos. In adria abſoros celaduſe. abſyrtis. Iſſa. Trucões. Hydria.
electrides. nigra corcira. Traguriũ. Diomedia. Aeſtria: aſine. atq; ut Ale
xandriæ ita Brunduſio adiacens Pharos.

¶ Siciliæ deſcriptio. Cap. V.

Icilia: ut ferunt aliquando continens: & agro brutio annexa.
Poſt freto maris ſiculi abſciſſa eſt. Id anguſtum: & anceps al
terno curſu modo in tuſcum. Modo in ionium pelagus pfluit
atrox. Sæuum & Scyllæ Charybdiſq; ſæuis noibus inclitũ. Scylla ſaxũ
eſt. Charybdis mare. Vtrũq; noxium appulſis. Ipſa ingens & tribus pro
montoriis in diuerſa procurrens græcæ litteræ imaginemque delta

dicitur:efficit.Pachynum uocatur:quod græciam ſpectat: Lylibeum
quod in aphricam.Pelorum quod in Italiam uergens ſcyllæ ad uerſū:
eſt cauſa nois Pelorus gubernator ab Annibale ibidem conditus: quē
idem uir profugus ex africa ac per ea loca Syriam petens:quia procul
intuenti uidebantur continua eſſe littora & nō peruium pelagus pro-
ditum ſe arbitratus occiderat. Ab eo ad pachynū ora quæ extenditur
Ionium mare attingens hæc fert illuſtria Meſſanā. Taurominiū. Can-
tinā.Megarida : Syracuſas & in his mirabilem arethuſam.Fons eſt in
quō uiſuntur iacta in alpheum amnē:ut diximus peloponneſiaco lit-
tori infuſū.Vnde ille creditur non ſe conſociare pelago:ſed ſubter ma-
ria terraſq; depreſſus huc agere alueum:atq; hic ſe rurſus extollere:In
ter pachynum & liſybæum & agragas eſt.& heraclea & therme.Inter li
lybæum & pelorida panormus:& Imera.Interius uero Leontini & cen
turipinum & bibla:aliæq; complures.Famam habet ob cereris tem-
plum ætna præcipua montium Erix maxime memoratur ob delubrū
Veneris ab Aenea conditum:& ætna quæ cyclopas olim tulit: nūc aſ-
ſiduis ignibus flagrat.De amnibus Imera referendus:quia in media ad
modum ortus in diuerſa decurrit:ſcindenſq; eam utrinq; alio ore in li
bicum alio in tuſcum mare deuenit.Circa Ciliciam in ſiculo fretō eſt
Aeææ:quam Calypſo habitaſſe dicitur.Aphricam uerſus gaulos.Meli-
ta coſura.Propius Italiam galata:Et ille ſeptē:quas æoli appellāt oſten
des.Lipara.heratea.didyma.phœnicuſſa.ericuſſa.Aetna perpetuo fla-
grat igne.hiera & ſtrongille & pithecuſſa.Leucothea ænaria. Sidonia,
capreæ.prochita:Pontiæ.Pandatoria . Sinonia.Parmaria Italico lateri
citra tyberina hoſtia iacent.Vltra aliquot ſunt paruæ dianiū Iginium,
carbania.urgo.Ilua.caparia.Duæ grandes fretoq; diuiſæ ethruſco:qua
rum corſica littori ꝑpior inter latera tenuis & lōga præterq̄ ubi aper-
ta:& marianæ coloniæ ſunt.Abarbaris colitur Sardinia africum pela-
gus attingens:niſi ꝙ in occidentem q̄ in orientem anguſtius ſpectat :
par & quadrata undiq; & nuſq̄ non aliquanto ſpatioſior:q̄ ubi longiſ-
ſima eſt corſica.Cæterū fertilis & ſoli quam cœli melioris:atq; ut fœ-
cunda ita pene peſtilens.In ea antiquiſſimi populorum ſunt ilienſes :
Vrbium antiquiſſimæ Calaris:& ſulci.At in gallia quas referre conue
niat ſolæ ſunt Stœchades ab ora ligurum ad Maſſiliam uſq; diſperſæ,
Baleares in hiſpania contra tarraconenſia littora ſitæ non longe inter
ſe diſtant:& ex ſpatio ſui cognominibus acceptis maiores minoreſq;
perhibētur.Caſtella ſunt in minoribus Iamno & Mago, in maioribus
palma & polentia coloniæ.Ebuſos e regione promontorii:quod in ſu

cornenſi ſinu Ferrariam uocãt:eodem nomine urbem habet:ſrumentis tantum non fecunda:ad alia largior: & omnium animalium : quæ nocent:adeo expers: ut nec ea quidem quæ de agreſtibus mitia ſunt aut generet: aut ſi inuecta ſunt ſuſtineat. Contra eſt colubraria cuius meminiſſe ſuccurrit: ꝙ cum ſcateat multo ac malefico genere ſerpentum:& ſit:ideo inhabitabilis: tamẽ ingreſſis eã intra id ſpacium: quod Ebuſitana humo circũſignauerunt: ſine pernitie & tuta eſt iiſdem illis ſerpentib⁹:qui ſolẽt:obuios appetere: aſpectũ eius pulueris aliudue quod uerius procul & cum pauore fugientibus.

POMPONII MELAE COSMOGRAPHI LIBER TERTIVS.

¶Deſcriptio circuitus Oceano Mari cinti. Cap.I.

icta eſt ora noſtri maris : dictæ inſulæ:quas amplectitur:reſtat illæ circuitus: quem ut initio diximus:cingit Oceanus ingẽs & infinitũ pelagus
d & magnis æſtibus concitũ:ita enĩ motus eius appellant: modo inundat campos : modo late nudat ac refugit.Nũc alios alioſq; iuicẽ: neq; alternis acceſſibus: nũc ĩ hos:nũc ĩ illos ĩpetu uerſũs ſed ubi ĩ oĩa littora: q̃uis diuerſa ſint terraꝝ ĩſularũq; ĩ medio pariter effuſũ eſt.Rurſus ab illis colligiť. In mediũ & ĩ ſemetipſũ redit.Tanta ui ſemp ĩmiſſum ut uaſta etiã flumina retroagat:& aut terreſtria depræhendat animalia:aut marina deſtituat. Neq; adhuc ſatis cognitum eſt anhelitu ne ſuo id mũdus efficiat: retractáq; cum ſpiritu regat undam undiq;: ſi ut doctioribus placet : unum animal ẽ:an ſint depreſſi aliq ſpecus:quo reciproca maria reſidãt atq; unde ſe rurſus exuberantia attollant:an luna cauſas tantis meatibus præbeat. Ad ortus certe eius occaſuſq; uariantur:neq; eodem aſſidue tempore:ſed ut illa ſurgit.ac demergitur ita recedere atq; aduentare comperimus. Huc egreſſos ſequenteſq; ea:quæ exeuntibus dextra ſunt: æquor atlanticum & orabæticæ fontis excipit: quæ(niſi ꝙ ſemel iterumq; paululum in ſemet abducitur)uſq; ad fluuium anam pene recta eſt. Turduli & baſtuli habitant. in proximo ſinu portus eſt : quem gaditanum: & lucus quem oleaſtrum appellant. Tum caſtellum Ebora in littore.& procul a littore aſta colonia. Extra Iunonis ara tẽplũq;

eſt.In ipſo mari monumentum Geryonis ſcopulo magis: q̃ inſulæ im
poſitum.Bætis ex terraconenſi regione demiſſus per hanc fere mediã
diu:ſicut naſcitur:uno amne decurrit:poſt ubi non longe a mari gran
dem lacum facit:quaſi ex uno fonte geminus exoritur:quantuſcꝫ ſim
plici alueo uenerat: tantus ſingulis effluit. Tum ſinus alter uſcꝫ ad fi
nem prouinciæ in flectitur:eũcꝫ parua oppida olitingi. Oſſonoba con
tingunt: At luſitania trãs anam:qua mare atlanticum ſpectat:primum
ingenti impetu in altum abit.Deinde reſiſtit ac ſe magis etiam q̃ beti
ca abducit.Qua prominet bis in ſemet recepto mari in tria promon
toria diſpergitur.Anæ proximum:quia lata ſede procurrens paulatim
ſe ac ſua latera faſtigiat:cuneus ager dicitur : ſequens ſacrum uocant
Magnum quod ulterius eſt.In Cuneo ſunt myrtilis balſa oſſonoba. In
ſacro lacobriga:& portus Hannibalis.In magno ebora.Sinus iter ſunt:
& eſt in proximo Salacia.In altero ulyſſipo ; & tagi oſtium amnis au
rum gemmaſcꝫ generantis:Ab iis promontoriis ad illam partẽ:quæ re
ceſſit:ingens flexus aperitur.In eocꝫ ſunt turduli ueteres : turdulorũcꝫ
oppida : amnes autem in medium fere.Munda ultimi prõmontorii la
tus efflues:& radices eiuſdem abluens Durius.frons aliquandiu rectã
ripam habet.Deinde modico flexu accepto mox paulum eminet:tum
reducta iterꝫ iterumcꝫ recta margine iacens ad promontorium: quod
celticum uocamus:extenditur:totam celtici colunt:ſed a durio ad fle
xum groni.Fluuntcꝫ per eos Auo celandus.Næbis.Minius:& cui obli
uionis cognomen eſt Limia.flexu ipſæ Lambriacam urbem amplexus
recipit fluuios.læros & illam partem:quæ prominet:præſamarchi ha
bitant:percꝫ eos Tamaris & Sarsiflumina non longe orta decurrunt :
Tamaris ſecundum Ebora pontum.Sars iuxta turrem Auguſti titulo
memorabilem.Cætera ſuper Tamarici neriicꝫ incolunt in eo tractu ul
timi.Hactenus enim ad occidentem uerſa littora pertinent: deinde ad
ſeptẽtriones toto latere terra conuertitur. A celtico promontorio ad
ſcythicum:uſcꝫ perpetua eius ora:niſi ubi modici receſſus ac parua ꝓ
montoria ſunt.Ad cantabros pene recta eſt.In ea primum artabri ſũt:
& lanaſum celticæ gentis.Deinde aſtures.In artabros ſinus ore angu
ſto admixtum mare:non anguſto ambitu excipiens adrobicum urbẽ
& quatuor amnium oſtia incingit.Duo etiam inter accollentis ignobi
lia ſunt.per alia duo meatus exit in libunca.In aſturum littore Noege
ſta eſt oppidum:& tres aræ:quas ſeſtianas uocant in peninſula ſedent:
& ſunt auguſti nomine ſacræ:illuſtrantcꝫ terras ante ignobiles. At ab
eo flumine:quod ſaliam uocant incipiunt ore pulſati recedere : & latæ

adhuc Hiſpaniæ magis magiſq́ ſpatia contrahere: uſq́ adeo ſemet & terras anguſtātibus: ut eaꝝ rerum ſpatiū inter duo maria dimidio minus ſit: qua Galliam tangunt: quam ubi ad occidentem littus exporrigunt. Tractum Cantabri & uarduli tenent. Cantabrorum aliquot populi amneſq́ ſunt: ſed quorum nomina noſtro ore concipi nequeant per eundem: & ſalenos: ſaurium: Per autrigones & origemones quoſdam ne ſua deſcendit: & deuil duplex tricium tobolicum attingit & deinde ituriſſam & eaſonem: & magrada. Varduli una gens hinc ad pyrenei iugi promontorium pertinens claudit hiſpanias. Sequitur galliæ latus alterum cuius ora primo nihil progreſſa in altum: mox tantūdē pene in pelagus excedens quantum retro hiſpania abſceſſerat: cantabricis fit aduerſa terris: & grandi circuitu afflexa ad occidentem littes aduertit. Tūc ad ſeptētriones cōuerſa iteꝝ longo rectoq́ tractu ad ripas rheni amnis expanditur. Terra eſt frumenti præcipue & pabuli ferax: & amœna lucis immanibus. Quicquid ex ſatis frigoris impaciens eſt: ager nec ubiq́ alit: & noxio genere animalium minime frequens. Gentes ſuperbæ: ſuperſtitioſæ: aliquando etiam immanes adeo: ut hominē optimam & gratiſſimam diis nictimam crederent: manent ueſtigia ueritatis iam abolitæ: atq́ ut ab ultimis cædibus temperant: ita nihilhominus (ubi deuotas altaribus admouere) delibant. Habent tamen & facundiam ſuam: magiſtroſq́ ſapientiæ dryudas: Hi terræ mundiq́ magnitudinem & formam: motus cœli & ſyderum ac quid dii uelint: ſcire profitentur: Docent multa nobiliſſimos gentis clam & diu uicenis annis in ſpecu: aut in abditis ſaltibus. Vnum ex iis quæ Præcipiunt in uulgus effluit: uidelicet (ut forēt ad bella meliores) æternas eſſe animas uitamq́ alteram ad manes. Itaq́ cum mortuos cremant ac defodiunt: apta uiuentibus olim negociorum ratio etiam & exactio crediti deferebatur ad inferos erantq́ qui ſe in rogos ſuorum (uelut una uicturi) libenter immitterent. Regio quam incolunt omnis comata gallia: Populorum tria ſnmma nomina ſunt: terminanturq́ fluuiis ingentibus. Nā a pyreneo ad garū nā aqtania: ab eo ad ſequanā celtæ: Inde ad rhenū ptinent Belgæ. Aqtanoꝝ clariſſimi ſūt auſci: Celtarū hedui: Belgarū treueri. Vrbeſq́ opulētiſſimæ ī treueris auguſta: In heduis anguſtudunū: In auſcis eluſaberrim. Garūna ex pyreneo monte delapſus: niſi cū hyberno ibre aut ſolutis niuibꝰ itumuit: diu uadoſus: & uix nauigabilis fert. At ubi obuiꝰ Oceāi exæſtuātis acceſſibꝰ adauctus ē: iiſdēq́ retro remeātibꝰ ſuas illiuſq́ aqs agit: aliquātū plenior & q̄to magis ꝓcedit: eo latior fit: ad poſtremū magni freti ſilis nec maiora tm̄ na

uigla tolerat:uerum etiã more pelagi ſæuientis exurgens iactat naui-
gantes atrociter utiq;:ſi alio uentus:alio unda præcipitat.In eo eſt iſu
la Antros nomine:q̃ pendere & attolli aquis increſcentibus ideo inco
læ exiſtimant:quia cũ uideatur editior aquis obiacet:ubi ſe fluctus im
pleuit illam operit:nec ut prius tantum abit:& q̃ ea quibus ante ripæ:
colleſq;:ne cernarentur:obſtiterant:tunc uelut ex loco ſuperiore per-
ſpicua ſunt.A Garumnæ exitu latus illud incipit terræ procurrẽtis in
pelagus:& ora cantabricis aduerſa littoribus aliis populis media eius
habitãtibus:ab ſantonis ad oſiſmos uſq; deflexa.Ab illis enim iterum
ad ſeptentriones frons littorum reſpicit:pertinentq; ad ultimos galli-
carum gentium Morinos:nec portu:quem geſoriacum uocant:quicq̃
habent notius.Rhenus ab alpibus decidens prope a capite duos lacus
efficit uenetum & acromũ.Mox diu ſolidus:& certo alueo lapſus ha-
ud procul a mari huc & illuc diſpergitur.Sed ad ſiniſtrum amnis : etiã
tum & donec effluat Rhenus ad dexteram:primo anguſtus & ſui ſimi
lis:poſt ripis longe ac late recedentibus iam non amnis: ſed ingens la-
cus:ubi campos impleuit:fleuo dicitur eiuſdemq; nominis iſulam am
plexus fit iterum actior:iterumq; fluuius emittitur.

Germaniæ deſcriptio. Cap.III

Ermania hinc ripis eius uſq; ad alpes:a meridie ipſis alpibus :
ab oriente ſarmaticarum confinio gentium:qua ſeptentrionẽ
ſpectat:oceanico littore obducta eſt.Qui habitant immanes
ſunt animis atq; corporibus:& ad inſitam feritatem uaſte utraq; exer-
cent:bellando animos:corpora ad conſuetudines laborum:maxime fri
gora nudi agunt:anteq̃ puberes ſint:& lõgiſſima apud eos pueritia eſt:
uiri ſagis uelantur:aut libris arborum:q̃uis ſæua hyeme nandi non pa
tientia tantum illis ſtudium etiam eſt:bella cum finitimis gerunt: cau
ſas eorum ex libidine accerſunt:neq; imperitãdi prolatandiq; quæ poſ
ſident.Nam ne illa quidem enixe colunt:ſed ut circa ipſos quæ iacent
uaſta ſint.Ius in uiribus habent adeo ut ne latrocinii quidem pudeat :
tantum hoſpitibus boni:miteſq; ſupplicibus:uictu ita aſperi incultiq;:
ut cruda etiam carne ueſcantur:aut recentia:aut cum rigentem in ipſis
pecudum ferarumq; coriis manibus pedibuſq; ſubigendo renouarũt.
Terra ipſa multis impedita fluminibus.Multis mõtibus aſpera:& ma-
gna ex parte ſyluis ac paludibus inuia.Paludum.Sueſia, Meſia & mel-
ſiagum maximæ.Syluarum hercynia & aliquot ſunt: quæ nomen ha-
bent:ſed illa dierum ſexaginta iter occupans:ut maior aliis : ita & no-
tior.Montjũ altiſſimi.Taunus & Rhetico:niſi quoꝝ noĩa uix eſt elo-

quiore Romano. Amnium in alias gentes exeuntiũ Danubius & Rhodanus. In Rhenum mœnis & lupia. In Oceanum amiſius ui ſurgis & albis clariſſimi. Super albim codanus ingens ſinus magnis paruiſq; inſulis refertus eſt. Acre mare quod gremio littorum accipitur: nuſq̃ late patet: nec uſq̃ mari ſimile: uerum aquis paſſim interfluentibus: ac ſæpe tranſgreſſis uagum atq; diffuſum facie amnium ſpargitur, qua littora attingit ripis contentum inſularum non longe diſtãtibus: & ubiq; pene tantũdem: ut anguſtum & par freto: curuanſq; ſubinde ſe longo ſupercilio inflexum eſt. In eo ſunt Cymbri & teutoni. ultra ultimi Germaniæ Hermiones. Sarmatia intus: quam ad mare latior ab iis quæ ſequuntur: Viſula amne diſcreta: qua retro abit uſq; ad Iſtrum flumẽ immittit. gens habitu armiſq; particæ proxima. uerum ut cœli aſperioris ita ingenii. non ſe urbibus tenent. & ne ſtatis quidem ſedibus: ut inuitauere pabula. ut cædens & ſequens hoſtis exigit: ita res opeſq; ſecum trahens ſemper caſtra habitat bellatrix. libera indomita. & uſq; eo immanis atq; atrox: ut fœminæ etiam cum uiris bella ineant: atq; ut habiles ſint: natis ſtatim dextra aduritur mamma. Inde expedita in ictus mamme: quæ exeritur. uirile fit pectus. arcus tendere. equitare. uenari. puellaria penſa ſunt. ferire hoſtem adultarum ſtipendium eſt: adeo ut non percuſſiſſe pro flagitio habeatur. ſitq; eis pœnæ uirginitas. Inde aſiæ confinia: niſi ubi perpetuæ hyemes ſedent & intollerabilis rigor: ſcythici populi incolũt fere oẽs etiam in unum Sagæ appellati. In aſiatico littore primi hyperborei ſuper aquilonem Ripheoſq; montes ſub ipſo ſiderum cardine iacent: ubi ſol non quotidie ut nobis: ſed primũ uerno æquinoctio exortus auctunnali demum occidit. & ideo ſex mẽſibus: dies: & totidem aliis nos uſq; continua eſt. Terra anguſta aprica. per ſe fertilis. cultores iuſtiſſimi. & diutius: quam ulli mortaliũ & beatius uiuunt. Quippe feſto ſemper ocio læti. non bella nouere. non iurgia. ſacris operati maxime Apollinis: quorum primitias delon miſiſſe initio per uirgines ſuas: deinde per populos: ſubinde tradentes ulterioribus. moremq; eum diu & donec uitio gentium temperatus eſt: ſeruaſſe referunt. habitant lucos ſyluaſq;. & ubi eos uiuendi ſatietas magiſq; tedium cepit: hilares redimiti ſertis ſemetipſi in pelagus ex certa rupe præcipiti dant. Id eis funus eximium eſt. Mare caſpium: ut anguſto: ita longo etiam freto primum terras quaſi fluuius irrumpit: atq; ubi recto alueo influxit: in tres ſinus diffunditur contractos ipſum in hyrcanum. ad ſiniſtram i ſcyticum. ad dexteram in eum quem proprie & totius nominis caſpium appellãt. omne atrox ſæuum. ſine portibus: pro

cellis undiq; expoſitum: ac belluis magis quam cætera refertum: & ideo minus nauigabile. ad introeuntium dextram Scythæ nomades freti littoribus inſident. Intus ſunt ad caſpium ſinum caſpii & amazones: ſed quas ſauromatidas appellant. ad hyrcanum Albani & moſchi & hyrcani: In ſcythico Amardi & præſici. etiam ad fretum debrices. Multi in eo ſinu magni paruiq; amnes fluunt: ſed qui famam habent: ex ceraunis montibus uno alueo deſcendit: duobus exit in caſpium araxes tauri latere demiſſus. quod campos armeniæ ſecat: labitur placidus & ſilens: neq; in utram partem eat: q̄q̄ intuearis: manifeſtus: cum in aſperiora deuenit hinc atq; illinc rupibus preſſus & quanto anguſtior: tanto magis pernix. frangit ſe ſubinde ad oppoſita cautium atq; ob id ingenti cum murmure ſonanſq; deuoluitur adeo eiectus: ut qua ex præcipiti caſurus eſt: in ſubiecta non declinet ſtatim unda: ſed ultra q̄ canalem habet: euehat plus iugeris ſpatio ſublimis: & aquis pendentibus ſemetipſum ſine alueo ferens: deinde ubi incuruus arcuatoq; amne deſcendit fit tranquillus. iterumq; per campos tacitus & uix fluens. In id littus elabitur cyrus & cambyſes ex radicibus coraxici montis uicinis editi: & in diuerſa abeunt: perq; hiberas & hyrcanos diu & multum diſtantibus alueis defluunt. poſt non longe amari eodem lacu accepti in hyrcanum ſinum uno ore perueniunt. Iaxartes & oxos per deſerta Scythiæ ex ſogdianorum regionibus ĩ ſcythicum exeunt. Illæ ſuo fonte grandis. hic incurſu aliorum grandior: & aliquandiu ad occaſum ab oriente occurrens iuxta Dachas primum inflectitur: curſuq; ad ſeptentrionem conuerſo inter amardos & peſicaſos aperitur. Syluæ alia quoq; dira animalia uerum & tigres ferunt: utiq; hyrcaniæ ſæuum ferarum genus: & uſq; eo pernix: ut illis longe quoq; progreſſum equitem conſequi: nec tantum ſemel: ſed aliquotiens etiam: curſu unde cœperit: ſubinde repetito: ſolitum & facile ſit. Cauſa ex eo eſt: q; ubi illæ interceptos earum catulos citus cœpit auehere: & rabiem appropinquantium fruſtraturus: aſtu unum de pluribus omittit. hæc proiectum accipiunt: & ad cubilia ſua referunt: rurſumq; & ſæpius remeant atq; idem efficiunt donec ad frequentiora q̄ adire audeant: profugus raptor euadat. Vltra caſpium ſinum quidnam eſſet: ambiguum aliquandiu fuit. Idem ne oceanus: an tellus in feſta frigoribus ſine ambitu: ac ſine fine proiecta. Sed præter phyſicos, Homerumq;: qui uniuerſum orbem mari circumfuſum eſſe dixerunt. Cornelius nepos: ut recentior auctoritate: ſic certior. teſtem autem rei. Qu. Metellum celerem adiicit: eũq; ita retuliſſe cõmemorat. Cũ galliis proconſul præeſ-

ſet.Indos quoſdam a rege Sueuorum dono ſibi datos. Vnde.in eas terras deueniſſent requirendo cognoſſe ui tempeſtatũ ex indicis æquoribus abreptos emenſoſq́;quæ in tererant:tandem in germaniæ littora exiiſſe.Reſtat ergo pelagus.Sed reliqua lateris eiuſdẽ aſſiduo gelu durantur.& ideo deſerta ſunt. His horis quas angulo beticæ ad hucuſq́ perſtrinximus multæ ignobiles inſulæ & ſine nominibus etiam adiacent:ſed earum:quas præterire non libeat:gades fretum attingit : eaq́ a continenti anguſto ſpatio & ueluti flumine abſciſſa:qua terris propior eſt pene rectam ripam agir. Qua oceanum ſpectat duobus promontoriis euecta in altum medium littus abducit: & fert ĩ altero cornu eiuſdem nominis urbem opulentam. In altero templum ægyptii Herculis conditoribus religione:uetuſtate opibus illuſtre. Tyrii condidere:cur ſanctum ſit:oſſa eius ibi ſita efficiunt. Annorum quis manet ab iliaca tempeſtate principia ſunt. Opes tempus aluit. In Luſitania erithia:quam Geryone habitatam accepimus:aliæq́ ſine certis nominibns adeo agri fertiles:ut cum ſemel ſata frumenta ſint.ſubinde recidiuis ſeminibus ſegetem nouantibus ſeptem minimum interim plures etiam meſſes ferant.In celticis aliquot ſũt:quas quia plumbo abũdant uno oẽs noĩe caſſiterides appellãt. Sena ĩ britãnico mari oſiſmicis aduerſa littorib⁹ gallici numinis oraculo ĩſignis ẽ:cui⁹ antiſtites ꝑpetua uirginitate ſãctæ numere nouẽ eẽ tradũt. Gallicenas uocãt: putãtq́ ĩgeniis ſingularib⁹ ꝑditas:maria ac uentos cõcitare carminibus. Seq́ ĩ q̃ uelit animalia uertere:ſanaꝛ:q̃ apd alios ĩſanabilia ſũt.Sciꝛ uẽtura & ꝑdicare:ſed nõ niſi dedita nauigãtib⁹.& ĩ id tãtũ:ut ſe conſulerent ꝓfectis.

Britaniæ deſcriptio. Cap.III.

b Ritannia qualis ſit:qualeſq́ progeneret:mox certiora & magis explorata dicentur. Quippe tam diu clauſam aperit ecce principium maximus nec indomitarum modo ante ſe:uerum ignotarum quoq́ gentium uictor : propriarum rerum fidem ut bello affectauit ita triumpho declaraturus portat. Cæterum ut adhuc habuimus:inter ſeptentrionem occidentemq́ proiecta grandi angulo rheni oſtia proſpicit.Deinde obliqua retro latera abſtrahit. Altero Galliam: altero Germaniam ſpectans. Tum rurſus perpetua margine directi littoris ab tergore abducta : iterum ſe in diuerſos angulos cuneat triquetra:& Siciliæ maxime ſimilis:plana.ingẽs:fœcũda: uerũ iis q̃ pecora.q̃ hoĩes benignius alãt.Fert nemora: ſaltus ac ꝑgrandia flumina alternis mõtib⁹ mõ ĩ pelagus:mõ retro fluentia : & q̃dam gẽmas margaritaſq́ generãtia. Fert populos regeſq́ populoꝝ: ſed ſũt

inculti omnes atq; ut longius a continenti abſunt:ita aliarum opum ignari magis. Tantum pecore ac finibus dites. Incertum ob decorem: an quid aliud ultro corpora infecti. Cauſas autem & bella cõtrahunt: ac ſic frequenter inuicem infeſtant: maxime imperitandi cupidine ſtu dioque ea prolatandi: quæ poſſident. Dimicant nõn equitatu modo aut pedite: uerum & bigis & curribus gallice armati. Couinos uocant: quorum falcatis axibus utuntur. Super Britanniam Iuuerna eſt: pene par ſpatio. Sed utrinq; æqualis: tractu littorum oblonga. Cœli ad maturanda ſemina iniqui. Verum adeo luxurioſa herbis non lætis modo ſed etiam dulcibus: ut ſe exigua parte diei pecora impleant: & niſi pabulo prohibeantur: diutius paſta diſſiliant. Cultores eius inconditi ſũt & omnium uirtutum ignari quam aliæ gentes: aliquatenus tamen gnari. pietatis admodum expertes. Triginta ſunt orchades anguſtis inter ſe deductæ ſpatiis. Septem hemodes contra germaniam uectæ in il lo ſinu: quem codanum diximus. Ex iis Codanonia: quam adhuc Teutoni tenent & ut fœcunditate alias: ita magnitudine ante ſtat. Quæ Sarmatis aduerſa ſunt ob alternos acceſſus recurſuſq; pelagi: & quot ſpatia quis diſtant: modo operiuntur undis: modo nuda ſunt. Alias inſulæ uidentur: alias una & continens terra. In his eſſe oonas: qui ouis auium paluſtrium: & auenis tantum alantur: eſſe equinis pedibus hippopodas: & Satmalos quibus magnæ aũres & ad ambiendum corpus omne patulæ: nudis alioquin prouecti ſunt præterquam quod fabulis traditur: auctores etiam quos ſequi non pigeat: inuenio. Thule belgarum littori appoſita eſt graiis & noſtris celebrata carminibus. In ea ꝙ ſol longe occaſurus exurgit: breues utiq; noctes ſunt: ſed per hyemem: ſicut alibi: obſcuræ: æſtate lucidæ: ꝙ per id tempus iam ſe altius euehens: q̄q̄ ipſe non cernatur: uicino tamen ſplendore proxime illuſtrat: Per ſolſtitium uero nullæ: ꝙ tum iam manifeſtior non fulgore modo: ſed ſui quoq; partem maximam oſtentat. Talge in caſpio mari ſine cultu fertilis: omni fruge ac fructibus abundans. Sed uicini popu li quæ gignuntur attingere nefas: & prò ſacrilegio habent: diis parata exiſtimantes: diiſq; ſeruanda. Aliquot & illis oris: quas deſertas diximus. æque deſerte adiacent: quas ſine propriis nominibus ſcythicas uocant. Ab iis in eorum recurſus inflectitur: inque oram terræ ſpectantis: orientem pertinet. Hæc a ſcythico promontorio appoſita primum omnis quæ eſt in uia deinde ob immanitatem habitantium inculta: Scythæ ſunt androphagæ: & Sagæ diſtincti regione: quia feris ſcatet: in habitabili: uaſta deinde iterum loca belluæ infeſtant: uſq; ad mon-

tem mari imminentem nomine thabin. Longe ab eo Taurus attollitur. Seres interſunt genus plenum iuſtitiæ & commertio: q rebus in ſolitudine relictis abſens peragit.

Indiæ deſcriptio: Cap. IIII.

n Otiſſima India non eoo tantum appoſita pelago: ſed & ei qd ad meridiem ſpectans indicum diximus: & hinc Tauri iugis: ab occidente inde finita: tantū ſpacium littoris occupat quantum per ſexaginta dies noctesq͂ uelificantibus curſus eſt. Ita multum a noſtris abducta regionibus: ut in aliqua parte eius neuter ſeptentrio appareat: aliterq͂ quam in aliis oris umbre rerum ad meridiem iacent: Cæterum fertilis: & uario genere hominum aliorumq͂ animalium ſcatet. Alit formicas nō minus maximas canibus: quas more gryphorum aurum penitus egeſtum cum ſumma pernitie attingentium cuſtodire commemorant. Immanes & ſerpentes aliqui: ut elephantes morſu atq͂ ambitu corporis afficiant: tam pinguis alicubi & tam feracis ſoli: ut in eam mella frondibus defluant. Lanas ſyluæ ferant. Arundinum fiſſa internodia: ueluti nauitas binos & quædam ternos etiam uehant. Cultorꝫ habitus moresq͂ diſſimiles. Lino alii ueſtiuntur: aut lanis quas diximus. Alii ferarum auiumq͂ pellibus: pars nudi agunt: pars tantū obſcena uelati. Alii humiles paruiq͂: alii ita proceri & corpore ingentes: ut elephantibus etiam & ibi maximis ſicut nos equis: facile atq͂ abiliter utantur. Quidam nullum animal occidere. nulla carne ueſci optimum exiſtimant. Quoſdam tantū piſces alunt. Quidā proximi: parentes: priuſquam annis aut ægritudine in maciem eant: uelut hoſtias cædunt cæſorumq͂ uiſceribus epulari fas & maxime pium eſt. At ubi ſenectus aut morbus inceſſit. procul a cæteris abeunt: mortemq͂ in ſolitudine nihil anxii expectant. Prudentiores: eis quibus ars ſtudium ſapientiæ contingit: non expectant eam: ſed ingerendo ſemet ignibus læti & cum gloria acerſunt. Vrbiū quas incolunt ſunt autem plurimæ. Niſa eſt clariſſima & maxima. Montium Meros Ioui ſacer. Famā hinc præcipuam habent. In illa genitum. In huius ſpecu liberum arbitrantur eſſe nutritum unde græcis auctoribus: ut femori Iouis inſitum dicerent: aut materia ingeſſit: aut error. Oras tenent ab Indo ad gangē Palibotri. a gange ad ſolida Niſii. ubi magis q̄ ubi habitet: exæſtuat: atræ gētes. & quodāmodo æthiopes. Ab solide ad cudū recta ſunt littora: timidiq͂ populi & marinis opibꝰ affatim dites. Tamos ꝓmōtoriū ē: qd Taurus attollit: collis alterius partis angulus initiumq͂ lateris ad meridiem uerſi. Ganges & Indus amnes. Illæ multis fontibus in hæ mo-

do Indiæ mōte conceptus:ſimul unum alueum facit:ſit omnium maxius & alicubi latius:quando anguſtiſſime fluit: decem milia paſſuum patens.In ſeptem ora diſpergitur. Indus ex mōte Paropamiſo exortus: & alia quidem flumina admittit.Sed clariſſima Cophē: aceſinē Hydaſpen:conceptamq; pluribus alueis undam lato ſpatio trahit.Hinc pene gangem magnitudine exæquat. Poſt ubi aliquot ſæpe magnis flexibꝰ cingit iugum ingens:iterum rectus ſolidusq; deſcendit: donec ad læuā dextramq; ſe deducens duobus oſtiis longe diſtantibus exeat. ad Tamum inſula eſt chryſe.Ad gangē argyre: Altera aūrei ſoli: ita ueteres tradidere:altera argētei:Atq; ita:ut maxime uidet̄:aut ex re nōmē: aut ex uocabulo fabula eſt.Taprobane aut grādis admodū inſula:aut pria pars orbis alterius.Hyparcho dicit̄: ſed qa habitatur:nec quiſq̄ circū eam eſſe traditur:prope uerum eſt.Contra inde illa oſtia ſunt:quæ uocant ſolis adeo in habitabilia:ut ingreſſos uis circunfuſi aeris exanimet confeſtim:& inter ipſa oſtia rara tenet regio ob æſtus intollerabiles alicubi cultoribus egens.Inde ad principia rubri maris pertinet ipſa in uia:atq; deſerta. humus cineri magis fit q̄ pulueri ſimilis. Ideoq; per eam rara:& non grandia flumina emanant: quorum Tuberonem & Aruſacem notiſſima accepimus.Rubrū mare græci: ſiue quia eius coloris eſt.Siue quia ibi Erythras regnauit Erythram thalaſſam appellant proceloſum: aſperum mare profundum & magnorum animaliū magis q̄ cætera capax:primo recedentis oras æqualiter impellit. Et ut non intret interius aliquantum patens ſinus erat. Sed quas ripas inflexerat bis irrumpit: duoſque iterum ſinus aperit: perſicus uocatur dictis regionibus propior: Arabicus ulterior. Perſicus qua mare accipit utrinq; rectis lateribus grande oſtium quaſi ceruice complectitur.Deinde terris in omnem partem uaſte & æqua portione cædentibus magno littorum orbe pelagus incingens reddit formam capitis humani.Arabici & os arctius:& latitudo minor eſt.Maior aliquāto receſſus:& multo magis longa latera init penitus. Introrſusq; dum ægyptum pene & mōtem arabiæ Caſiū attingit: quodā faſtigio minus ac minus latus.Et quo magis penetrat anguſtior. Ab iis quæ diximus ad ſinum perſicum:niſi:ubi chelonophagi morantur: deſerta ſunt. In ipſo Carmanii nauigantium dextra poſiti ſine ueſte ac fruge: ſine pecore ac ſedibus.Piſcium cutæ ſe uelant.Carne ueſcuntur:præter capita toto corpore hirſuti.Interiora Cedroſi:dehinc Perſæ habitant. Cethis per carmanios: ſupra Andanis & corios effluunt. In parte quæ pelagi oſtio aduerſa eſt.Babyloniorum fines Chaldeorumq; ſunt:& duo cla-

ri ãmnes. Tigris perſidi propior: Vlterior Euphrates. Tigris ut natus
eſt ita deſcendens uſq; ad littora permeat. Euphrates immaniore aper
to non exit tantum unde oritur: ſed & uaſte quoq; decidit nec ſecat cõ
tinuo agros late diffuſus in ſtagna diu ſedentibus aquis piger & ſine al
ueo patulis. Poſt ubi marginem rupit: uere fluui s: acceptiſq; ripis ce-
ler & fremens per armenios & cappadocas occidentem petit: ni Tau-
rus obſter in noſtra maria uenturus. Inde ad meridiem auertitur: &
primum ſyros: tum arabas ingreſſus: non perdurat in pelagus: uerum
ingens modo & nauigabilis: inde tenuis riuus deſpectus emoritur: &
nuſquam manifeſto exitu effluit: ut alii amnes ſed deficit. Alterum la-
tus ambit plaga: quæ inter utrumq; pelagus excurrit: arabia dicitur: co
gnomen eudæmon: anguſta: uerum cinnami: & thuris aliorumq; odo
rum maxime ferax. Maiorem ſabæi tenent partem oſtio proximam:
& carmanis contrariam partem macæ: quæ inter oſtia oſtenditur: ſyl-
uæ cauteſq; exaſperant. Aliquot ſunt in medio inſulæ ſitæ. Ogyris: ꝙ
in ea Erythræ regis monumentum eſt: magis clara: q̄ cæteræ. Alte
rum ſinum undiq; arabes incingunt ab ea parte: quæ introeuntibus
dextra eſt. Vrbes ſunt Carræ & arabia & gadamus. In altera ab intimo
angulo. Prima beronice inter hyeroopoliticum: & ſcrobilum. Deinde
inter promontoria moronenon: & collóca Philoteris: & ptolemais ul-
tra arſinoe: & alia beronice. Tum ſylua quæ habenum odoreſq; gene-
rat: & manu factus amnis. Ideoq; referendus: ꝙ ex nili alueo dioryge
adductus: extra ſinum uerum inflexum & nõ rubri maris pars beſtiis
infeſta: ideoq; deſerta eſt. Partem panchæi habitant: hi quos ex facto:
quia ſerpentibus ueſcuntur ophiophagos uocant. Fuere interius pyg-
mæi minutum genus: & ꝙ pro ſatis frugibus contra grues dimicando
deficit. Sunt multa uolucrum: multa ſerpentum genera. De ſerpenti-
bus moniandum maxime: quos paruos admodum & ueneni præſen-
tis certo anni tempore ex limo concretarum paludium emergere in
magno examine uolantes ægyptum tendere: atq; in ipſo introitu fini-
um ab auibus. Quas ibidas appellant: aduerſo agmine excipi: pugnaq;
confici traditum eſt. De uolucribus præcipue referenda Phœnix ſem
per unica. Non enim coitu concipitur partuue generatur: ſed ubi quin
gentorum annorum æuo perpetuo durauit ſuper exaggeratam ua-
riis odoribus ſtruem ſibi ipſa incubat: ſoluiturque. Deinde putre-
ſcentium membrorum tabe concreſcens ipſa ſe concipit: atque ex
ſe rurſus renaſcitur. Cum adoleuit: oſſa priſtini corporis incluſa
myrrha ægyptum exportat: atq; in urbem: quam ſolis appellant:

fragrantibus nardo buſtis inſerens memorádo funere conſecrat. Ipſũ promontoriũ:quo id mare clauditur a ceraunis ſaltibus inuiũ eſt. Aethiopes ultra ſedent. Meroeni habent terrã quam Nilus primo ambitu amplexus inſulã facit. Pars:quia uitæ ſpatium dimidio fere: q̃ nos longius agunt Macrobii. Pars: quia ex Aegypto aduenere dicti autumolæ pulchri forma & q corporis parũq; ueneratiores:ueluti optima rum alii uirtutũ. In illis mox eſt: cui potiſſimũ pareant ſpeciæ ac uiribus legere:apud hos plus auri:q̃ perſis eſt. Ideo quod minus eſt præcio ſius cenſent. ære exornantur. Auro uincula ſonitũ frabricant. Eſt loc⁹ apparatis epulis ſemper refertus. & quia:ut libet ueſci nolentibus licet heliu trapezam appellant:& quæ paſſim appoſita ſũt. affirmant innaſci ſubinde diuinitus. Eſt lacus quo pfuſa corpora aquis iuncta pernitent. Bibitur idem:adeo eſt liquidus & ad ſuſtinẽda quæ incidunt aut immittũtur:infirmus:ut folia etiam proximis deciſa frondibus:non ĩnatantia ferat ſed paſſim & penitus accipiat. Sunt & ſæuiſſimæ feræ: omni colore uarii Lycaones:& quales accepimus ſpingas. Sunt miræ aues cornutæ. Tragopomenes & equinis auribus & Pegaſi. Cæterum oras ad Eurum ſequentib⁹ nihil memorabile occurrit. Vaſta oĩa uaſtis præciſa montibus. Ripæ potius ſunt:quã littora. Inde ingẽs & ſine cultoribus dubium aliquãdiu fuit: eſſet ne ultra pelagus: caperet ne terra circuitum:an exauſta fructu ſine aphrica ſe extenderet: Verum & ſi Hanno Carthaginẽſis exploratum miſſus a ſuis. Cũ per Oceani oſtia exiſſet:magnam partẽ eius circũuectus:non ſe mari ſed cõmeatu defeciſſe memoratu rettulerat. Et Eudox⁹ quidam auorũ noſtrorum tpibus cum lathuræ regẽ Alexandriæ pfugeret:arabico ſinu egreſſus p hoc pelagus:ut nepos affirmat:gades uſq; pueictus eſt. Ideo ei⁹ oræ nota ſunt aliqua. Sunt aũt trans ea q̃ modo deſerta dixim⁹ muti populi & qbus pro eloquio nutus eſt. Alii ſine ſono linguæ: Alii ſine linguis. alii labris ẽt cohæ rẽtib⁹:niſi q ſub naribus ẽt fiſtula ẽ:p quã bibere auẽr. Sed cũ icẽſſit libido ueſcẽdi:grana ſingula frugũ paſſim naſcẽtiũ abſorbẽr dicunt. Sũt qbus ãte aduẽtũ Eudoxi adeo ignot⁹ ignis fuit:adeoq; uſus mirũ in modũ placuit:ut ãplecti ẽt flãmas & ardẽtia ſinu abdere. Donec noceret maxime libuerit. Sup eos grãdis littoris flexus grãdem inſulã includit:in qua tantũ fœminas eſſe narrant toto corpore hirſutas & ſine coitu maritũ ſua ſponte fœcundas:adeo aſperis efferiſq; moribus: ut q̃dã contineri:ne reluctent:uix uinculis poſſint: hoc Hanno rettulit: & qa detracta occiſis coria ptulerat fides habita ẽ. Vltra hũc ſinũ mons altus:ut græci uocãt:theon ochema ppetuis ignib⁹ flagrat.

Vltra montē uiret collis longo tractu longis littoribus obductus. Vn
de uiſunť patentes magis cāpi:quā ut ꝓſpici poſſint. Panū Satyrorūq;
hinc opinio cauſæ fidē cœpit:ꝙ cū in his nihil culti ſit. Nullæ habitā-
tiū ſedes:nulla ueſtigia:ſolitudo in diē uaſta. & ſilentium uaſtius:nocte
crebri ignes micāt:& ueluti caſtra late iacentia oſtēdunť. Crepant cym
bala & tympana:audiūturq; tibiæ ſonātes maius hūanis. Tunc rurſus
æ hiopes:nec iā dites:quos diximus:nec ita corporibus ſimiles: ſed mi
nores incultiq; ſunt:& noīe heſperio. In hoꝝ finibus fons eſt:quē Ni-
li eſſe aliqbus credibile eſt. Nuchul ab incolis diciť. & uideri pōt non
alio noīe appellari:ſed a Barbaro ore corruptꝰ: alter purū. & miora q-
dē eiuſdē tñ generis aīalia aliis oībus in oceanū uergētibꝰ ſolus in me
diā regionē ad orientē abit:& quo nā exeat īcertū eſt. Inde colligiť nilū
hoc fonte cōceptū actumq; aliquādiu perinuia & ideo ignotū. iterum
ſe ubi ad ea poſſit:oſtendere. Cæterū ſpatio quo abſconditur effici: ut
hic alio cedere:illæ aliunde uideatur exurgere Catoblepas nō grandis
fera:uerū grāde & pergrande caput ægre ſuſtinens:atq; ob id in terram
plurimū ore conuerſa: apud hos gignitur:ob uim ſingularē magis etiā
referenda:ꝙ cū impetu morſuq; nihil unq̄ ſæuiat: oculos eius uidiſſe
mortifeꝝ. Contra eoſdē ſunt inſulæ dorcades domus:ut aiunt:aliquā-
do Gorgonū. Ipſæ terræ promontorio:cui heſperuceras nomen eſt:fi-
niunť. Inde incipit frons illa q̄ in occidentem uergens mari atlantico
abluiť. Prima eius æthiopes tenent:media nulli. nā aut exuſta ſūt : aut
harenis obducta:aut in feſta ſerpētibus. Exuſtus inſulæ appoſitæ ſunt:
quas heſperidas tenuiſſe memorať. In harenis mons eſt ſatis de ſe con
ſurgens uerꝝ inciſis undiq; rupibus p̄ceps. inuius & quo magis ſurgit:
exilior:qui ꝙ altius quā conſpici pōt uſq; in nubila erigiť: cœlū & ſy-
dera nō tangere modo uertice:ſed ſuſtinere quoq; dictus eſt. Cōtra for
tunatæ inſulæ abundāt ſua ſponte genitis & ſubinde aliis ſup aliis in-
naſcētibus nihil ſollicitos alunt beatius quam aliæ urbes excultæ. una
ſingulari duoꝝ fontiū ingenio maxime īſignis:alteꝝ qui guſtauere ri
ſu ſoluunť in mortē. ita affectis remedium eſt ex altero bibere. Ab eo
tractu quē feræ infeſtāt ꝓximi ſunt. Himantopodes inflexi lentis cru-
ribus quos ſerpere magis quā ingredi referūt. Deinde Pharuſi aliquan
do tendente ad heſperidas Hercule dites:nunc inculti:& niſi ꝙ pecore
aluně admodū inopes. Hinc iā lætiores agri amœniq; ſaltus. Terotæ-
berini ebore abundāt. Nigritaꝝ getulorūq; paſſim uagantiū:ne littora
qdem in fœcunda ſunt purpura:& murice efficaciſſimis ad tingendū :
& ubi quæ tinxere clariſſima. Reliq̄ eſt ora Mauritaniæ exterior & in

finē ſui faſtigiātis ſe africæ nouiſſimus angulus iiſdē oppibus: ſed minus diues. Cæteꝶ ſolo etiā ditior:& adeo fertilis eſt:ut frugum genera nō cum ſeranť modo benigniſſime ꝑcreet:ſed q̄dam ꝓfundat etiā nota. Hic Antæus regnaſſe dicit.& ſignū quod fabulæ clarū prorſus oſtēditur collis modicus reſupini hoīs imagine iacētis illius ut incolæ ferunt tumulus:unde ubi aliq̄ pars eruta eſt:ſolent ībres ſpargi:& donec effoſſa repleantur:eueniunt. Hoīum pars ſyluas frequentant minus q̄ quos mō diximus uagi. Pars in urbibus habitāt quaꝶ ut inter paruas opulētiſſimæ habenť procul a mari gildano. dulbritranía. propius aūt Sala & Lyxo flumini lunxo ꝓxima. Vltra eſt colonia:& fluuius gna.& unde initiū fecimus ampeluſia in noſtrū iam fretū uergēs ꝓmontoriū operis huius atq; atlantici littoris terminus. FINIS.

¶Tabula capitulorum huius operis.

Mundi in quatuor partes diuiſio.	Cap.I.
Summa europæ deſcriptio.	Cap.ii.
Summa aphricæ deſcriptio:	Cap.iii.
Particularis aphricæ deſcriptio.	Cap.iiii.
Aſiæ deſcriptio particularis.	Cap.v.
Arabiæ deſcriptio.	Cap.vi.

¶In ſecundo Libro.

Aſiæ deſcriptio.	Cap.I.
Italiæ deſcriptio.	Cap.ii.
Galliæ deſcriptio.	Cap.iii:
Hiſpaniæ deſcriptio.	Cap.iiii.
Siciliæ deſcriptio.	Cap.v.

¶In tertio Libro.

Deſcriptio circuitus oceano mari cincti.	Cap.I:
Germaniæ deſcriptio.	Cap.ii.
Britanniæ deſcriptio.	Cap.iii.
Indiæ deſcriptio.	Cap.iiii.

¶Pomponii Melæ Coſmographi.
Libri Tertii & Vltimi.